

Önkormányzati Hírlevél

2023. évi 5. szám

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az
önkormányzati tisztviselők számára

*Lezárva:
2023. május 23.*

Tartalomjegyzék

Szerkesztői rovat.....	3
MEGHÍVÓ A MOHU ÖNKORMÁNYZATI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TÁJÉKOZTATÓJÁRA ÉS OKTATÁSÁRA .	3
ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓ A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZERT ÉRINTŐ EGYES VÁLTOZÁSOKRÓL..	4
FIGYELMÜKBÉ AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT	6
Jogszabályfigyelő.....	7
Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktussal összefüggő jogszabályfigyelő	7
ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÁST ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK.....	7
EGYES JOGSZABÁLYOK, RENDELKEZÉSEK KIVONATA.....	9
TOVÁBBI JOGSZABÁLYOK, INTÉZKEDÉSEK.....	10
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései	12
Jelentések, tájékoztatók.....	19
A BELÜGYMINISZTER ÁLTAL ADOMÁNYOZHATÓ ELISMERÉSEKKEL, FELTERJESZTÉSEKKEL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK.....	19
AZ ÖNKORMÁNYZATOK NEMZETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TANÁCSÁNAK ÜLÉSÉRŐL	21
II. NEMZETI KAPCSOLATÉPÍTŐ TALÁLKOZÓ NAGYBAJOMBAN	21
VÉDEKEZÉS A PARLAGFŰ ÉS AZ EGYÉB GYOMNÖVÉNYEK ELLEN.....	28
MÁJUSI TŰZVÉDELMI TESZT	32
PETŐFI 200 - KÖZÖSSÉGEK HETE 161 TELEPÜLÉSEN	33
MEGÚJULT A KÖZSZOLGÁLATI ÁLLÁSPORTÁL	34
SIKERESEN ZÁRULT AZ UNESCO VILÁGÖRÖKSÉGI ÖNKÉNTESÉK 2023 BUDAPEST PROGRAM.....	34
Tudásműhely.....	36
KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓSÁG 1. RÉSZ	36
1. A fenntartható fejlődés eredete.....	36
2. A fenntarthatóság fogalma	36
2.1. Daly fenntartható fejlődés meghatározása.....	37
2.2. Az ENSZ fenntartható fejlődés fogalma	37
3. A fenntartható fejlődés alapelvei:	38
4. A fenntarthatóság történeti váza, az ENSZ tevékenysége	38
5. Összegzés	40
PROJEKTMENEDZSMENT – 2. RÉSZ.....	41
Létrehozás, megvalósítás, lezárás.....	41
1. A létrehozás szakasza	41
1.1. Elemzés	41
1.2. Tervezés.....	44
2. Megvalósítás	45
2.1. Projektcsoport összeállítás, projektszervezet	46
2.2. Projektvégrehajtás	47

3. Projektzárás	48
Fókuszban az IKIR – Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer.....	49
2023.MÁJUS 15-ÉN MEGTARTÁSRA KERÜLT AZ IKIR 2 PROJEKT ZÁRÓ KONFERENCIÁJA.....	49
Figyelmébe ajánljuk	51
ORSZÁGJÁRÓ SZAKMAI RENDEZVÉNYSOROZATRA INDUL A LIFE LOGOS 4 WATERS PROJEKT.....	51
VÁLOGATÁS A LECHNER TUDÁSKÖZPONT ANYAGAI KÖZÜL	53
AZ ÖNKORMÁNYZATI VÁLSÁGKEZELÉS ÉS/VAGY REZILIENCIA – SZAKIRODALMI SZEMLE.....	54
Pályázati lehetőségek	54
ÚJRA LEHET PÁLYÁZNI AZ IDŐSBARÁT ÖNKORMÁNYZAT DÍJRA	54
VERSENYFELHÍVÁS – VIRÁGOS MAGYARORSZÁG VERSENY 2023.....	55
A BELÜGYI TUDOMÁNYOS TANÁCS CHATGPT ÉS MÁS NAGY NYELVI MODELLEK ALKALMAZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI ÉS EGYBEN BIZTONSÁGI KÉRDÉSEI CÍMŰ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA	57
PÁLYÁZAT A NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI EGYETEM PhD HALLGATÓI SZÁMÁRA DOKTORI KÉPZÉSI DÍJ, DOKTORI FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁSI DÍJ KÖLTSÉGÁTVÁLLALÁSÁRA	65
IDÉN IS PÁLYÁZHATNAK AZ ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁGOK.....	66
AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLETEK ÉS ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK IS PÁLYÁZHATNAK	67
AZ AGRÁRMINISZTERIUM MEGHOSSZABBÍTOTTA A TANYÁK FEJLESZTÉSÉRE KIÍRT PÁLYÁZATOT.....	68
ÚJABB 5 MILLIÁRDOS PÁLYÁZAT ÚT- ÉS JÁRDAFELÚJÍTÁSRA A FALVAKNAK	69
A NEMZETI ÉRTÉKEK ÉS HUNGARIKUMOK NÉPSZERŰSÍTÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA	69
Pályázati hírek	70
ÁTADTÁK A LEGRANGOSABB TEHETSÉGSEGÍTŐI DÍJAKAT, A BONIS BONA – A NEMZET TEHETSÉGEIÉRT ELISMERÉSEKET	70
ELSŐ HELYEZÉST ÉRT EL A "HOSSZÚLÉTRA" ÖNKORMÁNYZATI SZEMLÉLET PÁLYÁZATA.....	72
ÚJABB KIEMELKEDŐEN CSALÁDBARÁT HELYEK KAPTAK ELISMERÉST	73
BÖLCSŐDEFEJLESZTÉSI PROGRAM	74
FOLYTATÓDIK A NEMZETISÉGEKKEL 12 ÉVE ELKEZDETT MUNKA.....	74
Melléklet – Nyomtatványok a Belügyminiszteri elismerés adományozásának kezdeményezéséhez	77

Szerkesztői rovat

MEGHÍVÓ A MOHU ÖNKORMÁNYZATI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TÁJÉKOZTATÓJÁRA ÉS OKTATÁSÁRA

A magyar állam által kiírt hulladékgyűjtési koncessziós pályázatot a MOL Nyrt. nyerte el, amelynek értelmében 2023. július 1-jét követően az általa kijelölt MOHU MOL Hulladékgyűjtési Zrt., mint Koncessziós Társaság végzi a magyarországi települési szilárdhulladék begyűjtését, valamint gondoskodik annak kezeléséről.

Az új hulladékgyűjtési rendszer hatékony működése érdekében a MOHU elindította online ügyintézési felületét, a Partner Portált, ami egykapus megoldást nyújt a hulladékgyűjtési folyamatban résztvevő szereplőknek. A portálon keresztül az önkormányzatok egy helyen kezelhetik a MOHU tevékenységéhez kapcsolódó folyamataikat, és ugyanitt érhetik el a rendszerek használatához szükséges információkat.

2023. június 3-án elindul a Partner Portálon az önkormányzatok regisztrációja. Annak érdekében, hogy az önkormányzatok felkészültek legyenek mind a koncesszió által érintett tevékenységüket, mind pedig a Partner Portál használatát illetően, részükre a MOHU tájékoztatókat és oktatásokat tart. A tájékoztatókon a MOHU vezetői és szakértői bemutatják az önkormányzatokat érintő hulladékgyűjtési folyamatokat és feladatokat, valamint áttekintő képet adnak a Partner Portál felépítéséről. Az oktatáson az önkormányzatok munkatársai lépésről-lépésre elsajátítják a Partner Portál általuk használt funkcióinak a működését.

Online vezetői szintű tájékoztatók

Az önkormányzatok azon vezetői és szakértői számára, akiknek a munkájához szükséges, hogy átlássák a koncesszió által érintett tevékenységükhöz kapcsolódó folyamatokat és azok összefüggéseit, 2 alkalommal kerül sor online vezetői szintű tájékoztatóra. A két tájékoztató tartalma azonos. A tájékoztatók időpontjai a következők:

- 2023. május 30. kedd, 10.00 óra
- 2023. június 1. csütörtök, 10.00 óra

A tájékoztatókon való részvétel regisztrációhoz kötött. Az önkormányzatok a tájékoztatókra **2023. május 26. péntek 12.00 óráig** a következő linken regisztrálhatnak: [Regisztráció önkormányzati tájékoztatóra](#)

A Partner Portál funkcióinak online oktatása

Az önkormányzatok azon munkatársai számára, akik a Partner Portál funkcióit a mindennapi munkájuk során használni fogják, szintén 2 alkalommal kerül sor online oktatásra. A két oktatás tartalma azonos. Az oktatások időpontjai a következők:

- 2023. június 6. kedd, 10.00 óra
- 2023. június 13. kedd, 10.00 óra

Az oktatásokon való részvétel regisztrációhoz kötött. Az önkormányzatok az oktatásokra a következő linkeken regisztrálhatnak.

- A 2023. június 6-i oktatás esetében **2023. június 2. péntek 12.00 óráig**
- [Regisztráció önkormányzati oktatásra 2023.06.06.](#)
- A 2023. június 13-i oktatás esetében **2023. június 9. péntek 12.00 óráig**
- [Regisztráció önkormányzati oktatásra 2023.06.13.](#)

Az eseményekről további információ a regisztrációs felületeken érhető el.

Az önkormányzatok Partner Portálon történő regisztrációjáról a [MOHU honlapján](#) olvasható tájékoztató.

**MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.
Újrahasznosítjuk.
Közösen.**

ÁLTALÁNOS TÁJÉKOZTATÓ A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZERT ÉRINTŐ EGYES VÁLTOZÁSOKRÓL

2023. július 1-jével új hulladékgazdálkodási rendszer fog életbe lépni, melyben a magyarországi települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. fogja végezni.

Hulladékkezelés és gyűjtés:

Az ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és begyűjtési folyamatok az eddig megszokott formában fognak továbbra is működni az új rendszer életbe lépése után is.

A hulladék gyűjtése és kihelyezése, továbbá a hulladék elszállításának időpontja és gyakorisága változatlan marad, minderről továbbra is a közszolgáltatók által közzétett hulladéknaptárakból lehet tájékozódni.

Hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj számlázása és befizetése:

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj számlázásával és befizetésével kapcsolatban 2023. július 1-je után fontos változás lép életbe. A befizetésre vonatkozó változások fokozott figyelmet igényelnek.

A 2023. július 1. napját követő szolgáltatási időszakokra vonatkozó számlákat a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. fogja kiállítani a hulladékbirtokosok részére, így a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási **díj befizetése** – a címzett által választott fizetési módnak megfelelően – **az alábbiak szerint módosítandó!**

- 1. Banki átutalás esetén** a következő bankszámla adatok szükségesek az utaláshoz:

MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.
OTP Bank
11794008-24030025

Az utalás közlemény rovatában továbbra is meg kell adni a számla sorszámát és azt az egyedi vevő (fizető) azonosítószámot, mely az átutalni kívánt hulladékgazdálkodási közszolgáltatási számla 3. oldalán, a bal felső sarokban található. A már megszokottak szerint az utalást segítő részletes tájékoztatás (a bankszámla és a közlemény rovatban feltüntetendő adatok pontos ismertetésével) továbbra is megtalálható lesz a számlákon.

- 2. Csoportos beszedési megbízás esetén** további teendő nincs.

Az NHKV Zrt., mint kedvezményezett javára csoportos beszedési megbízás teljesítésére adott felhatalmazás a 2023. július 1-jét követően a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény erejénél fogva a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., mint kedvezményezett javára megadott felhatalmazásnak minősül.

- 3. Csekkes befizetés esetében** a számla mellé már az új kedvezményezett (MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.) nevére kiállított csekket fogjuk kiküldeni a számla mellékleteként.

- 4. Díjnet szolgáltatás/e-számla igénybevétele esetén**, amennyiben fizetési módként
 - a banki átutalás került korábban kiválasztásra, a kedvezményezett adatait a fenti, banki átutalás esetében leírtak szerint módosítandó;
 - a csoportos beszedési megbízás került kiválasztásra, vagy bankkártyás fizetéssel kerül kiegyenlítésre a számla a felületen, további teendő nincs.

Kérdésekkel a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási számla első oldalán szereplő ügyfélszolgálati elérhetőségek valamelyikéhez lehet fordulni; illetve általános információk a www.mohu.hu és a www.nhkv.hu oldalak egyikén érhetők el.

Köszönjük, hogy Ön is hozzájárul közös célunkhoz, hogy megóvjuk természeti kincseinket, és tiszta, környezetbarát országot, felelősségteljes társadalmat hozzunk létre.

Készítette: MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

FIGYELMÜKBE AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének **XXVI. évfolyam 1.** (2023. I. negyedévi) **száma**. A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon (www.kormany.hu → Közérdekű adatok és információk → Dokumentumtár keresője).

(A fenti mező hiperhivatkozást tartalmaz, amely közvetlen elérést biztosít a kiadványunkat tartalmazó weboldalhoz.)

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jogszabályfigyelő

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 179/2023. (V. 15.) Korm. rendelet az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény végrehajtásáról

A jogszabály lényege: A jogszabály tartalmazza az önkormányzati adóhatóság megkeresésére átadandó - az építményadó, a telekadó, a magánszemély kommunális adójában az adómegállapítási eljárásához szükséges ingatlan-nyilvántartási adatok körét.

Hatálybalépés: 2023. november 30. és 2024. február 1. **Magyar Közlönyben való megjelenés:** [2023. évi 72. szám](#), 3079. o. (2023. május 15.)

KÖZLEKEDÉSI, HÍRKÖZLÉSI ÉS VÍZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2023. évi XVII. törvény a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály értelmében a víziközmű-szolgáltató a Hivatal részére felügyeleti tevékenységéért felügyeleti díjat fizet.

Hatálybalépés: 2023. június 10. **Magyar Közlönyben való megjelenés:** [2023. évi 70. szám](#), 2942. o. (2023. május 11.)

Lezárva: 2023. május 22.

A jogszabályok tervezetéhez tartozó indokolások nyilvánosságát a Magyar Közlöny mellékleteként, önálló sorozatban megjelenő Indokolások Tára biztosítja. Az egyes jogszabályok, valamint a hozzájuk tartozó indoklások megjelenése nincs összhangban. A **májusban** megjelent indoklások elérhetők a magyar kozlony.hu, valamint a **Nemzeti Jogsabálytár** oldalain.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktussal összefüggő jogszabályfigyelő

ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÁST ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK

[174/2023. \(V. 12.\) Korm. rendelet](#) egyeb beruházásokat érintő veszélyhelyzeti szabályokról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§ (1) Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius

katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzetben, az e rendelet hatálybalépését megelőzően a Kormány által felfüggesztett vagy megállított – ezen felfüggesztés vagy megállítás alól nem mentesített –, központi költségvetési forrásból finanszírozott beruházás megvalósításával kapcsolatos polgári jogi vagy támogatási szerződés, amely vonatkozásában

a) az állam és az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv,

b) helyi önkormányzat és az általa irányított költségvetési szerv, vagy

c) azon gazdasági társaság, amelyben az állam vagy a helyi önkormányzat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:2. §-a szerint legalább többségi befolyást gyakorol,

szerződő fél, e rendelet erejénél fogva, az e rendelet hatálybalépését követő nyolcadik napon megszűnik.

(2) A szerződő felek a rendelet hatálybalépését követő harmincadik napig egymással elszámolnak.

(3) Az (1) bekezdés szerinti beruházásra biztosított és az e rendelet hatálybalépésének napján fel nem használt központi költségvetési forrás összegét – a (2) bekezdés szerinti elszámolásra tekintet nélkül – legkésőbb a szerződés megszűnésének napját követő napon vissza kell fizetni a központi költségvetés javára, a Magyar Államkincstárnál vezetett, 10032000-01200021-09060025 számú, „Beruházásokkal kapcsolatos visszafizetések” elnevezésű fizetési számlára.

(4) A (2) bekezdés szerinti elszámolás keretében vagy azt követően hozzá visszaérkező, korábban központi költségvetési forrásból finanszírozott összeget az (1) bekezdés szerinti szerződő fél a (3) bekezdés szerinti fizetési számlára a visszaérkezést követően haladéktalanul befizeti. Az állam nevében szerződő központi költségvetési szervnek ezeket az összegeket közvetlenül a (3) bekezdés szerinti fizetési számlára kell visszafizettetni.

(5) Az (1)–(4) bekezdésben foglaltak nem érintik

a) az (1) bekezdés szerinti beruházás előkészítését,

b) a részben vagy egészben európai uniós források felhasználásával megvalósuló beruházást érintő jogviszonyok hatályát.

(6) Az e rendelet hatálybalépéséig érvényesen létrejött, de nem hatályosult, (1) bekezdés szerinti szerződés nem válik hatályossá.

2.§ (1) A beruházással érintett szakpolitikai felelős miniszter 2023. május 19. napján 16 óráig benyújtott javaslatára az állam nevében eljárva az állami beruházásokért felelős miniszter az e rendelet hatálybalépését követő nyolc napon belül elektronikus úton felmentést adhat az 1. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazása alól.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti javaslatra – az e rendelet hatálybalépését követő nyolc napon belül – nem érkezik felmentés, akkor a javaslatot elutasítottak kell tekinteni.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt javaslat benyújtása nem érinti az 1. § (1)–(4) bekezdésében foglalt határidőket.

3.§ Az e rendelet szerinti visszafizetési kötelezettség teljesítését követően az érintett beruházás további szakmai indokoltságát a szakpolitikai felelős miniszter az irányadó szakpolitikai programban, illetve szakpolitikai stratégiában foglaltakra figyelemmel felülvizsgálja.

4.§ Ez a rendelet 2023. május 15-én lép hatályba.

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 71. számában.

146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet

a veszélyhelyzet ideje alatt egyes szervezetek működésére vonatkozó, továbbá egyes közigazgatási eljárási szabályok megállapításáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1.§ Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a 2–7. § szerinti ügyekre vonatkozó, személyes megjelenési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseket az e rendeletben meghatározott kiegészítésekkel és eltérésekkel kell alkalmazni.

2. A településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint a településképi követelmények egyeztetésével kapcsolatos eltérő rendelkezések

2.§ A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló kormányrendeletben meghatározott tájékoztatás, véleménynyilvánítás és egyeztetés elektronikus úton is lefolytatható.

[...]

4. A helyi önkormányzat működésével kapcsolatos rendelkezések

5.§ A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerinti közmeghallgatás a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott rend szerint, a helyi lakosság, valamint a helyben érdekelt szervezetek képviselőinek személyes megjelenése nélkül is megtartható.

[...]

6. Záró rendelkezések

7.§ Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 62. számában.

12/2023. (V. 19.) MK rendelet

**a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről
szóló 162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet végrehajtásáról**

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 75. számában.

182/2023. (V. 17.) Korm. rendelet

**a veszélyhelyzet ideje alatt a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatására
vonatkozó különleges szabályokról szóló 320/2022. (VIII. 18.) Korm. rendelet módosításáról**

*A 320/2022. (VIII. 18.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették
2023. május 20. napjával.*

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 74. számában.

178/2023. (V. 12.) Korm. rendelet

**a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény egyes szabályainak veszélyhelyzetben
történő eltérő alkalmazásáról**

177/2023. (V. 12.) Korm. rendelet

**az Ukrajnából származó egyes mezőgazdasági termékek fuvarozásával kapcsolatos intézkedésekről szóló
130/2023. (IV. 18.) Korm. rendelet módosításáról**

*A 130/2023. (IV. 18.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették
2023. május 15. napjával.*

176/2023. (V. 12.) Korm. rendelet

**a veszélyhelyzetre tekintettel a mikro-, kis- és középvállalkozásokat érintő negatív gazdasági hatások
méréséklése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 415/2022. (X. 26.) Korm. rendelet módosításáról**

*A 415/2022. (X. 26.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették
2023. május 15. napjával.*

175/2023. (V. 12.) Korm. rendelet

**a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény veszélyhelyzetben történő eltérő
alkalmazásáról szóló 782/2021. (XII. 24.) Korm. rendelet módosításáról**

*A 782/2021. (XII. 24.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették
2023. május 15. napjával.*

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 71. számában.

2023. évi XI. törvény

a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról és kezeléséről szóló 2022. évi XLII. törvény módosításáról

A 2022. évi XLII. törvényt módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. május 14. napjával.

167/2023. (V. 11.) Korm. rendelet

az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet módosításáról

A 424/2022. (X. 28.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. május 14. napjával.

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 70. számában.

166/2023. (V. 8.) Korm. rendelet

a gazdaság újraindítása érdekében meghozandó, az építőipari ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű nyersanyagok és termékek kivitelével kapcsolatos regisztrációs eljárásról és egyéb intézkedésekről szóló 402/2021. (VII. 8.) Korm. rendelet módosításáról

165/2023. (V. 8.) Korm. rendelet

az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény, valamint az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatti eltérő alkalmazásáról

163/2023. (V. 8.) Korm. rendelet

az árfigyelő rendszer létrehozásáról és működéséről

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 67. számában.

162/2023. (V. 5.) Korm. rendelet

a háborús élelmiszerár-infláció csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről

Megjelent a Magyar Közlöny 2023. évi 66. számában.

6/2023. (IV. 28.) MEKH rendelet

egyes energetikai tárgyú rendeletek módosításáról

A 19/2022. (XII. 21.) MEKH rendeletet és a 20/2022. (XII. 21.) MEKH rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. május 3. napján.

160/2023. (IV. 28.) Korm. rendelet

az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 525/2022. (XII. 16.) Korm. rendelet módosításáról

Az 525/2022. (XII. 16.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. május 1. napján.

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 63. számában.

157/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet

energetikai tárgyú veszélyhelyzeti rendeletek módosításáról

A 217/2022. (VI. 17.) Korm. rendeletet, a 259/2022. (VII. 21.) Korm. rendeletet, a 288/2022. (VIII. 5.) Korm. rendeletet, a 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendeletet, a 290/2022. (VIII. 5.) Korm. rendeletet és az 520/2022. (XII. 13.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. április 30. napján.

156/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet

egyes befektetési alapok befektetési szabályairól

A Korm. rendelet 2023. július 1. napján lép hatályba.

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 62. számában.

Lezárva: 2023. május 22. (Magyar Közlöny 2023. évi 75. szám)

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Az ügy tárgya: Költségvetés - közös önkormányzati hivatal működésének támogatása

A döntés elvi tartalma: [27] A közös önkormányzati hivatal működési költségeihez való hozzájárulásra vonatkozó megállapodáson alapuló elszámolási vita kívül esik a más jogszabályba ütközés vizsgálatát végző normakontroll eljárás keretein.

Az ügy száma: [Köf.5006/2023/4.](#)

Az indítvány lényege: [1] Az ügyben érintett önkormányzat képviselő-testülete 2022 márciusában fogadta el az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendeletét (Ör.).

[2] A Vármegyei Kormányhivatal (indítványozó) 2022. december 21. napján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 132. §-ában biztosított törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva, az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján az Ör.-rel kapcsolatban törvényességi felhívást bocsátott ki. Arra hivatkozott, hogy az Ör, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 23. § (2) bekezdését és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.) I. mellékletének II.1. b) pontját sértő módon, vagyis a szükségesnél alacsonyabb összegben határozza meg a közös önkormányzati hivatal működési kiadásához történő hozzájárulását.

[3] Az érintett önkormányzat a 2023. január 19. napján tartott rendkívüli ülésén a felhívást megtárgyalta, és meghozta a határozatát, melyben úgy foglalt állást, hogy a felhívásban foglaltakkal nem ért egyet.

Részlet az indoklásból: [15] Az indítvány az Ör. fent megjelölt, hozzájárulás összegét meghatározó rendelkezése kapcsán más jogszabályba ütközést egyrészt az Áht. 23. § (2) bekezdése tekintetében jelölt meg. E szakasz h) pontig tartó rendelkezéseiben belül a más jogszabályba ütközés állítását tovább nem szűkítette, az indítvány a teljes (2) bekezdésre hivatkozott.

[16] Az Áht. 23. § (2) bekezdése ugyanakkor a helyi költségvetési rendelet kötelező tartalmi elemeit határozza meg, tehát azt, hogy milyen kiadási és bevételi előirányzatoknak kell szükségszerűen megjelennie a helyi rendeletben, de ezzel kapcsolatos „mennyiségi” elvárás nem fogalmaz meg, azaz a hozzájárulás összegezésének meghatározására, megosztására vonatkozó szabályozást nem tartalmaz. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. az Áht. 23. § (2) bekezdése szerinti elemeket tartalmazza, így rendelkezik a közös önkormányzati hivatal működéséhez történő hozzájárulásról is.

[17] Az indítványozó hivatkozott az Ávr. 1. mellékletének II.1.b) pontjára is, mely szerint a közös önkormányzati hivatal esetében az irányító szerv a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti helyi önkormányzat képviselő-testülete. E hatásköri rendelkezés szintén nem határoz meg az indítványban állított költségmegosztásra vonatkozó szabályt, az kizárólag az irányító szervet jelöli ki.

[18] Az indítványban felhívott két szakasz együttes értelmezéséből sem vezethető az le, hogy a székhely önkormányzat által meghatározott hozzájárulás mértékét kell a közös önkormányzati hivatalban részes önkormányzatoknak áttemelnie a saját költségvetésükbe. Ez utóbbit az indítvány sem állította.

[19] A fentiek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. vitatott rendelkezése a megjelölt jogszabályhelyekre nem ütközik.

[20] Az indítványozó az Ör. megjelölt pontjának megsemmisítésén túl kérte annak elrendelését, hogy az érintett önkormányzat a kifejtettek szerint tegyen eleget jogalkotási kötelezettségének. Bár a más jogszabályba ütközés megállapításának hiányában e kérelem is megalapozatlan, ugyanakkor a Kúria Önkormányzati Tanácsa rámutat, hogy a jogalkotási kötelezettség pótlására irányuló eljárás keretében csak a kötelező tartalmi elem meglétét vizsgálhatja, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontja által az önkormányzatok számára biztosított költségvetési autonómiára tekintettel annak összegezését nem írhatja elő. A közös hivatal működéséhez szükséges hozzájárulás alapja a részes önkormányzatok megállapodásától, ennek hiányában a Mötv. szabályaitól függ.

[21] A Mötv. 85. § (3) bekezdésének a ZKÖH megalakulásakor hatályos állapota szerint Közös önkormányzati hivatal létrehozásáról vagy megszüntetéséről az érintett települési önkormányzatok képviselő-testületei az általános önkormányzati választások napját követő hatvan napon belül állapotnak meg. A Mötv. 85. § (11) bekezdése alapján a közös hivatal működési költségeit a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatok - eltérő megállapodásuk hiányában - lakosságszámuk arányában biztosítják.

[22] Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (Kbm.tv) a Mötv. 85. § (3) bekezdését akként módosította, hogy az „állapotnak meg” szövegrész helyébe a „közigazgatási szerződésben állapotnak meg” szövegrész került.

[23] Az nem vitás, hogy az érintett települések között 2012. november 30-án megkötött „Megállapodás közös önkormányzati hivatal alakításáról és fenntartásáról” hatályos, azt nem módosították. A Megállapodás 8. pontja tartalmazza, hogy amennyiben a központi költségvetés által juttatott támogatás a ZKÖH működési költségeit nem fedezi, úgy a fennmaradó összeget az érintett települések lakosságszámuk arányában biztosítják úgy, hogy a rájuk eső költség-hozzájárulást a ZKÖH számlájára utalják át 12 egyenlő részletben előre. A Megállapodás 6.3 pontja pedig azt is rögzíti, hogy a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal költségvetését az érintett települések képviselő-testületei együttes ülésen fogadják el minden év január 31. napjáig.

[25] Az indítványozónak Zirc Város Önkormányzat polgármestere és jegyzője által címzett, 2022. augusztus 18. napján kelt „törvényességi felügyeleti intézkedés kezdeményezése” tárgyú iratban foglaltak szerint, a hatályos közös hivatali Megállapodás alapján az érintett önkormányzat által fizetendő működési hozzájárulás 2022. évi összege: 7.494.783 forint;

Borzavár Községi Önkormányzat által ténylegesen fizetett 2022. évi működési hozzájárulás összege: 1.583.071 forint. A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezzel kapcsolatban rögzíti, hogy a Megállapodás jogi természetének, továbbá annak az értékelése, hogy a hozzájárulás mértéke esetlegesen a Megállapodásba ütközik-e, kívül esik a más jogszabályba ütközés vizsgálatát végző normakontroll eljárás keretein.

[26] A fent kifejtett indokok alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. 142. § (2) bekezdése alapján az Ör. 5. melléklet 18. sor más jogszabályba ütközésének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozó indítványt elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény,

Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény,

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet.

Az ügy tárgya: Szervezeti és működési szabályzat - alpolgármester jogviszonya

A döntés elvi tartalma: [24] Az alpolgármester foglalkoztatási jogviszonya a helyi önkormányzat képviselő-testületének a tisztség főállásban történő betöltéséről szóló döntését követően, a megválasztásával létrejön, a tisztség betöltésének módja a megbízatás időtartamán belül csak a megválasztott alpolgármester egyetértésével módosítható.

Az ügy száma: [Köf.5007/2023/5.](#)

Az indítvány lényege: [1] Az ügyben érintett község önkormányzata képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet (SzMSz) 2019. október 29. napjától 2022. augusztus 2. napjáig hatályban volt 21. § (1) bekezdése szerint „A képviselő-testület saját tagjai közül a polgármester javaslatára, titkos szavazással a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére főállású alpolgármestert választ.” E rendelkezés alapján a képviselő-testület határozatával főállású alpolgármestert választott.

[2] A képviselő-testület 2022. július 11. napján tartott ülésén elfogadta az SzMSz módosításáról szóló önkormányzati rendeletet, melynek 2. § (1) bekezdése szerint az SzMSz 21. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „A képviselő-testület saját tagjai közül a polgármester javaslatára, titkos szavazással a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére alpolgármestert választ.” Ezzel összefüggésben A Kormányhivatal (indítványozó) törvényességi felhívást tett, figyelemmel arra, hogy az SzMSz módosított rendelkezése jogszabálysértő, mivel nem tartalmazza az alpolgármesteri tisztség betöltésének módját.

[3] A törvényességi felhívás megtárgyalása során az alpolgármester – korábbi nyilatkozatát megerősítve – úgy nyilatkozott, hogy a tisztségét továbbra is főállásban kívánja ellátni. Ezt követően a képviselő-testület az SzMSz módosításáról szóló önkormányzati rendeletében (Módr.) az SzMSz 21. § (1) bekezdését akként változtatta meg, hogy „A képviselő-testület saját tagjai közül a polgármester javaslatára, titkos szavazással a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére társadalmi megbízatású alpolgármestert választ.” A Módr. kihirdetése 2022. szeptember 29. napján történt.

[4] Az Indítványozó az ismételt törvényességi felhívásában rögzítette, hogy a képviselő-testület az alpolgármester egyetértésének hiányában a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 64. § (2) bekezdésébe ütköző módon változtatta meg az alpolgármesteri tisztség betöltésének módját társadalmi megbízatásúra, ennek okán a Módr.-t a döntéshozatali eljárások szabályainak megsértésével fogadta el, ezért az SzMSz 21. § (1) bekezdése jogsértő.

[5] A képviselő-testület a határozatával arról döntött, hogy a felhívásban foglaltakat nem

fogadja el.

[6] A jogszabálysértés megszüntetésének az Indítványozó törvényességi felhívásában megszabott határideje 2023. február 15. napján járt le, a törvényességi felhívás eredménytelen volt.

Részlet az indoklásból: [13] A Kúria Önkormányzati Tanácsa önkormányzati rendeletek törvényességi vizsgálatát absztrakt normakontroll és konkrét normakontroll útján végzi. Absztrakt normakontroll eljárást a kormányhivatal és az alapvető jogok biztosa kezdeményezhet, míg konkrét normakontroll eljárásra bírói kezdeményezés esetén van lehetőség. (Köf. 5076/2013/3.) A Kúria rámutat, hogy míg absztrakt normakontroll esetén a Kúria Önkormányzati Tanácsa csak hatályos önkormányzati rendeletet vizsgálhat, az eljárás megindításakor már hatályát veszített önkormányzati rendelet vizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 144. §-a alapján csak bírói indítvány alapján indult eljárásban van lehetőség, ha a hatályon kívül helyezett rendeletet konkrét, a bíróság előtt lévő ügyben alkalmazni kell. Jelen ügyben tehát az Önkormányzati Tanács csak az előző bekezdésben rögzített hatályos szabályozás jogszerűségét vizsgálhatta, az SzMSz 21. § (1) bekezdés korábbi hatályú rendelkezéseit azonban nem.

[14] Az Mötv. 53. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. Ugyanezen bekezdés j) pontja szerint a képviselő-testület az SzMSz-ben rendelkezik az önkormányzat szerveiről, azok jogállásáról, feladatairól.

[15] Az Mötv. 41. § (2) bekezdése értelmében a képviselő-testület szerve – többek között – a polgármester. Az Mötv. 64. § (1) bekezdése alapján a polgármester tisztségét főállásban vagy társadalmi megbízatásban látja el. A (2) bekezdés szerint a polgármesteri tisztség betöltésének módját a képviselő-testület a megbízatás időtartamán belül egy esetben a polgármester egyetértésével, a szervezeti és működési szabályzat egyidejű módosításával megváltoztathatja.

[16] Az Mötv. 79. § (2) bekezdése értelmében a polgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester jogállására vonatkozó szabályokat az alpolgármesterre, a vármegyei közgyűlés alelnökére és a főpolgármester-helyettesre is megfelelően alkalmazni kell.

[17] A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 225/B. § (2) bekezdés b) pontja szerint a főállású polgármester foglalkoztatási jogviszonya a szervezeti és működési szabályzat módosításával szűnik meg, ha a képviselő-testület a főállású foglalkoztatási jogviszonyt – a polgármesterrel egyetértésben – társadalmi megbízatásúra változtatja. A Kttv. 225/K. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a polgármesteren az alpolgármestert, a vármegyei közgyűlés elnökét, alelnökét, a főpolgármestert, a főpolgármester-helyettest is érteni kell.

[18] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a hivatkozott jogszabályhelyek összevetéséből, együttes értelmezéséből az következik, hogy az alpolgármesteri tisztség jogállását tekintve – ha a törvény nem tartalmaz eltérő rendelkezést – osztja a polgármesteri tisztség jogi sorsát, ami jelen esetben azt jelenti, hogy az alpolgármesteri megbízatás megváltoztatásához az alpolgármester egyetértése szükséges. Ezt támasztja alá az Indítványozó által is hivatkozott a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5022/2017/4. számú határozata is, amely szerint az Mötv. kijelöli azokat a kereteket, amelyek között a helyi önkormányzat normatívan (rendelettel) szabályozhat. Így egyebek között meghatározhatja az alpolgármesterek számát, azt, hogy főállásban vagy társadalmi megbízatásban látják el tisztségüket, továbbá, hogy a további alpolgármestereket a testület tagjai sorából vagy külső személyként választja. Magának az alpolgármesteri tisztségnek a betöltése és egyéb státuszkérdéseiben való döntés a Mötv. és a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendelet alapján egyedi határozatok útján történik. Az e tárgyban hozott döntések normatív kereteit, az alpolgármesteri tisztségre jelen ügy elbírálása szempontjából fontos

rendelkezéseket, a Mötv. 74–77. §-a szabja meg. {Köf.5.022/2017/4. [20]-[21]}

[19] Az Önkormányzati Tanács a védiratban foglaltakra tekintettel hangsúlyozza, hogy a Mötv. 64. § (1) bekezdése és a 75. § (1) bekezdése – az önkormányzat döntésétől függően – lehetőségként biztosítja az alpolgármester (és a polgármester) esetében azt, hogy a tisztségét főállásban lássa el. Az alpolgármester foglalkoztatási jogviszonya a helyi önkormányzat képviselő-testületének a tisztség főállásban történő betöltéséről szóló döntését követően, a megválasztásával létrejön. A tisztség betöltésének módja a megbízatás időtartamán belül csak a megválasztott alpolgármester egyetértésével módosítható.

[20] A Kúria megállapította, hogy az önkormányzat a Módr-t. akként fogadta el, és ezzel az SzMSZt-ügy módosította, hogy az alpolgármester nem egyezett bele a főállású megbízatása társadalmi megbízatásává történő megváltoztatásába, annak ellenére, hogy az egyetértését a Mötv. 79. § (2) bekezdése alapján az alpolgármesterre is alkalmazandó 64. § (2) bekezdése előírja.

[21] A normakontroll feladatokat ellátó bírói testületek (Alkotmánybíróság, Kúria Önkormányzati Tanácsa) gyakorlata szerint a jogszabályalkotás – így az önkormányzati rendeletek megalkotásának is – elengedhetetlen feltétele az eljárási szabályok betartása. Csak a formalizált eljárás szabályainak a betartásával keletkezhet érvényes jogszabály. Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a rendeletalkotási eljárás kiszámíthatóságának, ésszerű rendben történő lefolytatásának is lényeges feltétele. (Köf.5.022/2022/8.) A jogalkotási eljárás szabályainak megsértése főszabály szerint közjogi érvénytelenségre vezet. (Köf.5013/2013/7.)

[22] A fentiekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az alpolgármester egyetértése nélkül megalkotott SzMSZ 21. § (1) bekezdésének azon rendelkezése, amely kimondja, hogy az alpolgármester e tisztségét társadalmi megbízatásban látja el, az Mötv. 64. § (2) bekezdésébe ütközik, ezért azt a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint, annak kihirdetése (2022. szeptember 29.) napjára visszamenőlegesen, ex tunc hatállyal megsemmisítette. A hatályos szöveg megsemmisítéséhez az vezetett, hogy a rendeletmódosítási eljárás azon garanciális szabálya sérült, amely szerint csak az alpolgármester egyetértésével lehet az SZMSZ ezen rendelkezését módosítani (s azt is csak egyszer a cikluson belül).

[23] A Kúria Önkormányzati Tanácsa észlelte, hogy a „társadalmi megbízatású” szövegrész megsemmisítése után az SzMSZ 2022. szeptember 28. napjáig hatályos 21. § (1) bekezdése más okból ugyan, de továbbra is törvénysértő lehet, amit a korábbi eljárásban az önkormányzat maga sem vitatott. Ezt azonban érdemben a kérelem keretei között, illetve a normakontroll sajátosságaira tekintettel jelen ügyben a Kúria nem vizsgálhatta. Erre tekintettel a megsemmisítést követően fennálló esetleges törvénysértő helyzetet az önkormányzat orvosolhatja az eredeti normaszövegnek megfelelő új szabály megalkotásával, vagy a Kúria – a megfelelő felhívás eredménytelensége esetén – a kormányhivatal megfelelő új indítványára vizsgálhatja.

Alkalmazott jogszabályok: A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,

A közszerződési tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény,

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény.

Az ügy tárgya: Rendelet – más jogszabályba ütközés

A döntés elvi tartalma: [29] Bírói indítvány alapján a támadott önkormányzati rendeleti rendelkezés akkor vizsgálható újra, ha a rendelkezés tartalma vagy a szabályozási környezet megváltozott, vagy ha ugyanaz a tartalma, de más törvényi rendelkezésbe ütközés vizsgálatát kéri az indítványozó.

Az ügy száma: [Köf.5012/2023/2.](#)

Az indítvány lényege: [1] A Törvényszék (indítványozó) előtt folyó per felperese egy zártkörűen működő részvénytársaság, 2017-ben összesen 46 ingatlan tulajdonosa volt. Az elsőfokú adóhatóság a határozatával a felperest a 2016-os adóbevallása alapján 2017. adóévre 1.012.800 forint telekadó megfizetésére kötelezte az ingatlan után.

[2] A felperes fellebbezése alapján eljáró Kormányhivatal a másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot akként változtatta meg, hogy a felperes perbeli ingatlana után fizetendő, 2017. adóévi telekadó kötelezettségét 10.128.000 forint éves összegben állapította meg. Az alperes a határozatát az akkor hatályban volt, az önkormányzat képviselő-testületének a helyi adókról és a helyi adózással összefüggő egyes kérdésekről szóló önkormányzati rendeletére (Ör.) alapította.

[3] Az Ör.-t az önkormányzat képviselő-testületének a helyi adókról és a helyi adózással összefüggő egyes kérdésekről szóló önkormányzati rendeletének 9.§ (2) bekezdése 2018. január 01. napjával hatályon kívül helyezte.

Az alapügy felperese keresetet terjesztett elő az alperes határozatával szemben, állítva, hogy a kiszabott adó mértéke konfiskáló, az nem igazodik sem az adóalany teherviselő képességéhez, sem a helyi sajátosságokhoz, továbbá az Ör. nem differenciál, s vele szemben diszkriminatív.

[4] Az indítványozó a 2022. július 12. napján kelt végzésében kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsának eljárását. Indítványában arra hivatkozott, hogy az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen telek adókötelezettségét megállapító Ör. 4. § (1) bekezdése ellentétes a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 17. §-ával [Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek.], valamint a Htv. 52. § 16. pontjával, amely a telek fogalmát határozza meg [telek: az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület, ide nem értve (...).] Ezzel egyidejűleg azt is állította, hogy az Ör. vitatott rendelkezése megismétli a magasabb szintű jogszabály, így a Htv. fenti rendelkezését. Előadta továbbá, hogy az Ör. 4. § (3) bekezdése sérti az Alaptörvény XXX. cikkében és a Htv. 6.§ c) pontjában rögzített arányos közteherviselés elvét és a Htv. 7. § g) pontját azzal, hogy „különböző adómértéket állapított meg belterületi és a külterületi telkek vonatkozásában”. Az indítványozó szerint „a helyi jogalkotó nem volt tekintettel a perbeli ingatlan egyedi sajátosságaira sem”, „az önkormányzat nem alkalmazhatott volna különböző adómértéket a külterületi és a belterületi ingatlanok vonatkozásban”.

[5] A Kúria Önkormányzati Tanácsa határozatával az Ör. más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló bírói indítványt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 142. § (2) bekezdése alapján elutasította.

[6] Megállapította, hogy az Ör. 4. § (1) bekezdésének vitatott rendelkezése az adótárgyat megjelöli: telekadó esetében ez értelemszerűen az önkormányzat illetékességi területén lévő (beépítetlen) telek, földterület, miként erről a Htv. is rendelkezik. Utalt arra, hogy az indítványozó nem fejtette ki, hogy az Ör. milyen ellentétet hordoz magában a Htv.-hez képest, ez az ellentét miként befolyásolja az előtte fekvő ügy elbírálását (hogyan befolyásolja a perbeli ingatlanra vonatkozó adókötelezettséget, illetve annak megítélését), és az Ör. hogyan lehet egyszerre ellentétes azzal a magasabb szintű jogszabállyal, amelyet egyúttal – az indítványozó állítása szerint – „megismétel”.

[7] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör. 4. § (3) bekezdésének indítványozó által állított, az Alaptörvény XXX. cikkébe és a Htv. 6. § c) pontjába, valamint a Htv. 7. § g) pontjába

ütközésével összefüggésben megállapította, hogy az indítványozó csupán ismertette a Kúria Önkormányzati Tanácsa és az Alkotmánybíróság telekadóztatási ügyekben hozott döntéseit, de nem jelölte meg, hogy a konkrét esettel az idézett határozatok hogyan hozhatók összefüggésbe. Állítása alátámasztásához sem a perben kirendelt szakértő szakvéleményének egyes konkrét megállapításaira nem hivatkozott, és nem jelölte meg, hogy miért jogszabálysértő a kül- és belterületi ingatlanok közötti különbségtétel, amely az idézett gyakorlat alapján éppen a differenciálás meglétét támasztja alá, továbbá a felperes külterületi ingatlana tekintetében kedvezőbb, mintha arra a belterületi adómértéket kellene alkalmazni.

Részlet az indoklásból: [21] Az Önkormányzati Tanács megállapította, hogy a jelen ügyben az indítvány hivatkozása az előterjesztett indítványához képest nem tartalmaz többlet-elemet. Az Ör. más jogszabályba ütközése indokainak alátámasztásául a kialakult gyakorlat ismertetése nem felel meg a Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontjában nevesített, az indítvánnyal szemben támasztott követelményeinek. Az indítványban – amennyiben az konfiskáló adómértéket állít(ana) – be kell mutatni, hogy a szabályozás tárgyát képező telek milyen értéket képvisel; melyek a sajátosságai; milyen a településen lévő telkek értéke közötti, a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő (pl. rendeltetés, földrajzi elhelyezkedése, a településre jellemző esetlegesen eltérő forgalmi értékek) különbségek vannak, mindezeket milyen bizonyítékok támasztják alá, és a hivatkozott szempontok miért nem érvényesülnek az Ör. szabályozásában.

[22] A jelen ügyben az Ör. vitatott 4. § (1) és (3) bekezdése más jogszabályba ütközését az Önkormányzati Tanács korábbi határozatában már átfogóan, az arányosság és a közteherviselés elvével összefüggésben, illetve a Htv. hivatkozott rendelkezéseinek alapuló kritériumok vonatkozásában, – így az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességére is figyelemmel – érdemben megvizsgálta és az indítványt elutasította. Az Ör. 4. § (1) bekezdés vonatkozásában megállapította, hogy az nem sérti a Htv. 17. §-át és az 52. § 16. pontját. Az Ör. 4. § (3) bekezdését illetően az Alaptörvény XXX. cikkével, a Htv. 6. § c) és 7. § g) pontjával összefüggésben pedig a jogsértésre vonatkozó indokolási kötelezettség hiányára figyelemmel nem találta megalapozottnak az indítványt.

Ezzel összefüggésben azt emelte ki, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványozó szerepét nem veheti át, az indítványban meg nem jelenő, az indítványozó belső meggyőződését nem tükröző tények és körülmények figyelembevételére nincs lehetőség, hiszen ez a normakontroll eljárástól elkülönülő alapügyben történő érdemi állásfoglalást jelentené.

[23] Az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése tárgyában hozott kúriai döntés mindenkire nézve kötelező. A változatlan szabályozási környezetre tekintettel az indítványban feltett kérdés már eldöntött dolog (res judicata), a korábbi döntéstől sem az érintett önkormányzat, sem az Önkormányzati Tanács nem térhet el.

[24] Az önkormányzati rendeletek vizsgálatának sajátosságait figyelembe véve ugyanazon önkormányzati rendeleti rendelkezés akkor vizsgálható újra, ha a rendelkezés tartalma megváltozott, vagy ha ugyanaz a tartalma, de más törvényi rendelkezésbe ütközés vizsgálatát kéri az indítványozó.

[25] Az Önkormányzati Tanács „[...] normakontroll eljárása sok szempontból rokonságot mutat az alkotmánybírósági eljárással, így nincs helye az önkormányzati rendelet vizsgálatának, ha az indítvány a Kúria által érdemben már elbírált önkormányzati rendelet vagy önkormányzati rendelkezés vizsgálatára irányul, és az indítványozó ugyanarra a más jogszabályba ütközésre hivatkozva kéri a törvényellenességet megállapítását.”

[26] Az Önkormányzati Tanács eljárásában a normakontroll sajátosságaira figyelemmel alkalmazza a Kp. általános szabályait, így a keresetlevél visszautasítására, az eljárás megszüntetésére, illetve az anyagi jogerőhatásra vonatkozó szabályokat is [Kp. 139. §].

[27] Az Önkormányzati Tanács az indítványt visszautasítja, ha az önkormányzati rendelet

más jogszabályba ütközésének vizsgálata tárgyában – ugyanazon a jogalapon – már jogerős határozatot hozott [Kp. 48. § (1) bekezdés g) pontja]. A határozat jogereje kizárja azt, hogy ugyanabban a tárgykörben a bíróság új indítványt terjeszthessen elő vagy azt egyébként vitássá tehesse [Kp. 96. §].

[28] Mindezeknek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa az ismételt előterjesztett, kiegészített bírói indítványt érdemben nem vizsgálta, azt a Kp. 48. § (1) bekezdés i) és g) alapján visszautasította.

Alkalmazott jogszabályok: Az Alaptörvény XXX. cikk,
A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény,
A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jelentések, tájékoztatók

A BELÜGYMINISZTER ÁLTAL ADOMÁNYOZHATÓ ELISMERÉSEKKEL, FELTERJESZTÉSEKKEL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK

(A belügyminiszter által alapított és adományozott elismerésekről szóló [37/2012. \(VIII. 2.\) BM rendelet](#) alapján.)

Helyi Önkormányzatokért Miniszteri Díj

A Helyi Önkormányzatokért Miniszteri Díj adományozható a helyi önkormányzatok érdekében huzamos időn keresztül végzett kimagasló közigazgatási munka és egyéb önkormányzati feladatok terén kifejtett eredményes tevékenység elismerésére.

A díj azoknak a természetes személyeknek, önkormányzati érdekképviselői szervezeteknek, szakmai szervezeteknek, civil szervezeteknek adományozható, akik

- a) a helyi önkormányzati rendszer továbbfejlesztése,
- b) a település, a vármegye önkormányzatának fejlődése,
- c) az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatások minőségének javítása érdekében,
- d) az önkormányzatok társulási kapcsolatai fejlesztésének,
- e) az ügyfélbarát közigazgatás,
- f) a helyi önkormányzatok eredményes működésének

elősegítése területén kiemelkedő munkát végeztek.

A Helyi Önkormányzatokért Miniszteri Díjban évente 3 természetes személy és 3 szervezet részesíthető.

A díj átadására a Helyi Önkormányzatok Napja (szeptember 30.) alkalmával kerül sor.

A díjjal plakett, az adományozást igazoló oklevél és pénzjutalom jár. A díjjal járó pénzjutalom összege természetes személy elismerése esetén a mindenkori illetményalap tízszerese, szervezetnek való adományozás esetén tizenötszöröse.

Köz Szolgálatáért Érdemjel

A belügyminiszter irányítása alatt álló szerveknél foglalkoztatási jogviszonyban álló személyek, az e szervek munkáját segítő személyek, valamint a helyi önkormányzatok érdekében huzamos időn keresztül végzett kimagasló közigazgatási tevékenységet végzők részére a Köz Szolgálatáért Érdemjel arany, ezüst és bronz fokozatban adományozható a rendvédelem és a közigazgatás érdekében huzamos időn keresztül végzett kiemelkedő munka elismerésére.

Több fokozatot adományozni ugyanazon személynek csak a fokozatok emelkedő sorrendjének betartásával lehet.

Adományozható nemzeti ünnep, állami ünnep (március 15., augusztus 20., október 23.), közigazgatási életpálya lezárása, nyugállományba vonulás alkalmából.

Miniszteri Elismerő Oklevél

A Miniszteri Elismerő Oklevél adományozható a belügyminiszter vezetése, irányítása alatt álló szerveknél foglalkoztatási jogviszonyban álló személyek, valamint az e szervek tevékenységét segítő személyek részére a magas színvonalú munka és példamutató munkahelyi magatartás, közösségi tevékenység elismerésére.

Ha a Miniszteri Elismerő Oklevélben részesülő személy egyúttal pénzjutalomban is részesül, ennek fedezetét annak a szervnek a költségvetése biztosítja, amelynek vezetője a jutalmazást kezdeményezi.

Adományozható nemzeti ünnep, állami ünnep (március 15., augusztus 20., október 23.), közigazgatási életpálya lezárása, nyugállományba vonulás alkalmából.

Az adományozás

A díj/elismerés/oklevél adományozására vonatkozó kezdeményezéseket az adományozási alkalmat megelőzően legalább 1 naptári hónappal korábban kell felterjeszteni, illetve megküldeni a BM Személyügyi Főosztályhoz (1051 Budapest, József Attila utca 2-4.).

Az elismerés kezdeményezéséhez az elismerési rendeletben meghatározott „Kezdeményezés” és a „Nyilatkozat” nyomtatványok szükségesek **(ld. a BM rendelet 25. számú és 26. számú melléklete¹)**.

Az elismerések a beérkezett kezdeményezések formai és szakmai bírálata után, az önkormányzati államtitkár javaslatára – miniszteri jóváhagyást követően – kerülnek átadásra.

Készítette: Belügyminisztérium, Személyügyi Főosztály, Elismerési és Protokoll Osztály

¹ Mindkét nyomtatvány megtalálható az Önkormányzati Hírlevél mellékletében.

AZ ÖNKORMÁNYZATOK NEMZETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TANÁCSÁNAK ÜLÉSÉRŐL

A Belügyminiszter május 18-ra hívta össze az Önkormányzatok Nemzeti Együttműködési Tanácsának ülését.

Az ÖNET ülés napirendjén szereplő pontok közül többet az önkormányzati érdekszövetségek javaslatára vettek napirendre, hogy folyamatos legyen a konzultáció és a szakmai alapú párbeszéd az önkormányzati érdekszövetségek és a kormány között.

Az ülésen a tárcák képviselői részletesen tájékoztatták a résztvevőket a 2024. évi költségvetés tervezetének önkormányzatokat érintő részéről, ehhez kérdések, javaslatok, felvetések hangzottak el. A további témák között szerepeltek egészségügyi, hulladékgazdálkodási és építési-beruházási kérdések is.

A kormány nyitott az önkormányzati érdekszövetségek felvetéseire, javaslataira, ahogy eddig is – közölték. A kormány az önkormányzatok által ellátott helyi közszolgáltatások fenntartásában partnerként tekint a településekre, az infláció és energiaválság nyomán adódó nehézségek esetén kész az egyedi egyeztetésekre és a segítségnyújtásra. Az energiaárak növekedése miatt a kormány idén 76 milliárd forint többlettámogatást ígér az önkormányzatoknak – közölte a Belügyminisztérium.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

II. NEMZETI KAPCSOLATÉPÍTŐ TALÁLKOZÓ NAGYBAJOMBAN

Az „Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért” című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében **2023. április 27-én megrendezésre került a második nemzeti kapcsolatépítő látogatás**, amelynek helyszíne **Nagybajom** volt. A találkozó alkalmával az EuroNatur Alapítvány támogatásával, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és Nagybajom Város Önkormányzatának együttműködésével 2022 novemberében befejeződött „Water for pasture, ponds for storks” című patak rehabilitációs [projekt](#) (HU-18-485-55) eredményeit ismerték meg a résztvevők és nyertek bepillantást a kivitelezés kihívásaiba, az azokra adott válaszokba és a projekt tapasztalataiba.

A rendezvényt Pirka Mátyás, Nagybajom Város polgármestere nyitotta meg, majd dr. Számadó Róza főosztályvezető asszony köszöntötte a résztvevőket a Belügyminisztérium Önkormányzati Helyettes Államtitkárságának képviseletében. Ezt követően Nyemcsok Tamás, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Somogy-Tolnai Tájégségének tájegységvezetője bemutatta a **Boronka-patak megvalósult rehabilitációs projektjét**. Az előadásában felelevenítette a terület tájtörténeti múltját, kiemelve, hogy már az I. katonai felméréstől kezdve (1780-as évek) vizenyős területek voltak jellemzőek a térségben. Fotók és helyszínrajzok, valamint a tervezett állapot térképének segítségével bemutatta a Boronka-patak megvalósult rehabilitációja előtti állapotát, a környező területeket, valamint a beavatkozások egyes lépéseit is szemléltette. A rendezvényen részt vett a tervező, Szalóczy László is. Nyemcsok Tamás hangsúlyozta, hogy a projekt sikeres megvalósítása széleskörű összefogás eredménye, amelyben nem csupán a Nemzeti Park Igazgatóság, a Város Önkormányzata és a tervező, hanem a Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság és magánszemélyek együttműködése is kiemelt fontosságú volt.

*Pirka Máttyás polgármester úr köszöntője Nagybjom Város Önkormányzata rendezvénytermében
(Fotó: Szenek Zoltán, OVF)*

A projekt 2018-2022 között valósult meg 38 433 euróból a Balaton és a Dráva között megközelítőleg félúton elhelyezkedő Nagybjom város közigazgatási területén, a belterületől nyugati irányban fekvő Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet déli részén. A projekt során a korábbi erősen szabályozott, kimélyült patakmedret több helyen is földtöltésekkel zárták el, ezzel elérve, hogy a víz a régi medrekbe és a Boronka-patakot szegélyező, úgynevezett anyagnyerő helyek felé haladjon. A beruházással az erősen szabályozott patakmeder „természetközeli kialakításban”, a természetes folyásának megfelelően kanyarogva halad át a tájon. Mindez számokban is kifejezhető: a tervezési területen a szabályozások után mintegy 1,085 km-es patakhossz a rehabilitáció eredményeként 1,6 km-esre növekedett. A projekt eredményeként fokozható a vízvisszatartás, és az egyre szélsőségesebb csapadékeloszlás negatív hatásainak csökkentéséhez is hozzá lehet járulni. A területen korábban megtelepedett inváziós növényfajok kezelése és visszaszorítása is könnyebbé vált a patak-rehabilitációt követően, ezáltal a honos vegetáció védelme, megőrzése és természetes öntisztuló képessége is javul.

A Boronka-patak és a medret átszelő földtöltések (Drónfelvétel: Szenek Zoltán, OVF)

Egy földtöltés segítségével a Boronka-patak fő medréből egy régi mederbe halad a víz gazdag élővilágot kialakítva (Fotó: Szenek Zoltán, OVF)

Néhol csupán kisebb kotrásokra volt szükség, hogy a víz utat törjön magának (Fotó: Lapos Ágnes, Nyugat-Balkáni Zöld Központ Nonprofit Kft.)

A projekt ismertetése után a fő beavatkozási helyszín megtekintése következett egy körülbelül 3 km-es gyalogtúra keretében. A bejárás során a tájegységvezető és a tervező kalauzolta a résztvevőket a Boronka-patak mentén, majd az egyes földtöltéseknél és mederátvágásoknál kisebb megállókat téve az adott helyszínen végzett tényleges beavatkozást és a már tapasztalt, valamint várható eredményeket ismertették.

A túra során a résztvevőknek lehetőségük nyílt megvitatni a látottakat és hallottakat, melynek eredményeként élénk szakmai beszélgetés indult el a témában érintett szakterületek képviselői közt. A résztvevők különböző szakértelme mind más szemszögből világította meg a projektben megvalósult tevékenységeket, elért eredményeket. A klímaváltozás negatív hatásainak mérséklése érdekében alkalmazott módszereket más és más szempontok szerint értékelték az erdész, geológus, vízgazdálkodási, klímavédelmi szakértők vagy épp a közigazgatásban, közgazdasági területeken jártas kollégák.

*A második nemzeti kapcsolatépítő találkozón résztvevők a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben
(Fotó: Hugycz Bettina, BM-ÖKI)*

A projekt egyik legfontosabb tulajdonsága és a résztvevők visszajelzései alapján talán a legfontosabb tanulsága is egyben, hogy már kisléptékű, kevés munkaerő- és energiabefektetéssel is nagyon hatásos, a természet, a környezet sajátosságaihoz igazodó és viszonylag rövid idő alatt látványos eredményt lehet elérni. Mindez viszont lehetetlen a támogató környezet nélkül, legyen szó a tulajdonosi hozzájárulásról, a természetközeli gazdálkodásra való átállásról vagy éppen a vízgazdálkodási szemlélet és a természetvédelem kooperációjáról. A területen megfelelő adottságok voltak ahhoz, hogy kevés beruházással vissza lehessen állítani egy korábbi állapotot, vagy legalábbis annak lenyomatát a valóságban is lemodellezni. A projekt kitűnő példaként szolgál hasonló jellegű természetföldrajzi viszonyokkal rendelkező kisvízfolyásoknak és nagyobb léptékű rehabilitációs projektek tervezéséhez, megoldásaihoz is alapul szolgálhat.

Változatos vegetáció, vizes élőhely a beavatkozási területen egy gyepesedő földtöltés mentén (Fotó: Szenek Zoltán, OVF)

Vezetett gyalogtúra a projekt beavatkozási területén (Fotó: Hegyi Róbert, OVF)

A területről több drónfelvételes videó is készült, amelyeken a földtöltésekkel részlegesen elzárt meder, illetve az új medrekbe terelt víz által kialakított, üde vízfelületek és a környező tájhasználatok láthatóak. A nemzeti kapcsolatépítő során készült felvételt az [alábbi linken](#) (Videót készítette: Szenek Zoltán, Országos Vízügyi Főigazgatóság), valamint a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság által a közelmúltban készített videót az [alábbi linken](#) tekinthetik meg.

További fotók a második nemzeti kapcsolatépítő találkozóról a [galériában](#) érhetőek el.

A második nemzeti kapcsolatépítő találkozó „eredményei” a résztvevőktől beérkezett visszajelzések alapján (Készült BM-ÖKI által)

Az „Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért” című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében összesen három hazai networking látogatásra kerül sor, amelynek első állomása 2022 augusztusában Kaszó volt, második alkalma pedig az előzőekben ismertetett nagybajomi projekt megismerése. A visszajelzések alapján a rendezvény nem csupán szakmailag volt hasznos a résztvevők számára, hanem lehetőség nyílt új kapcsolatok kiépítésére is, hiszen a találkozóra számos szakterület képviselője érkezett, akik között mind a helyszínen, mind a hazaúton tartalmas eszmecsere folyt.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

VÉDEKEZÉS A PARLAGFŰ ÉS AZ EGYÉB GYOMNÖVÉNYEK ELLEN

A 2023. évben is kiemelt feladat a parlagfű mentesítés.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban Éltv.) 17. § (1) bekezdés c) pontja szerint „A termelő, illetve a földhasználó köteles...az a) pont alá nem tartozó egyéb károsítók (nem zárlati és nem vizsgálatköteles nem zárlati károsítók) ellen védekezni, ha azok más, különösen a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyeztetik, valamint figyelembe venni az integrált növénytermesztés alapelveit, továbbá a környezet és a természet védelmét.”

Az Éltv. 17. § (4) bekezdés szerint: „A földhasználó köteles az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.”

Fentiek miatt a termelők és a földtulajdonosok egész évben kötelesek védekezni földterületükön a károsító gyomnövények ellen, ez nemcsak a parlagfűre, hanem az egyéb károsító gyomnövényekre is vonatkozik.

Parlagfű, mellette a szintén allergén kanadai aranyvessző

Az Éltv. 32. § (4a) bekezdése alapján:

„A 17. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettséggel összefüggésben tett közérdekű bejelentés esetében 5 napon belül kell a helyszíni ellenőrzést lefolytatni és a közérdekű bejelentést elbírálni.”

Ez a földtulajdonosokra és a földhasználókra vonatkozóan lerövidíti a parlagfűvel fertőzött területek esetében a terület mentesítésére rendelkezésre álló határidőt. Ha egy területre vonatkozóan bejelentés érkezik, akkor **a hatóságnak 5 napon belül ki kell vonulnia a területre** ellenőrzés céljából, és ha a bejelentés megalapozottnak bizonyul (a területen virágbimbós állapotú vagy fejlettebb parlagfű jelenlétét tapasztalják) jegyzőkönyv felvételére kerül sor és megindul az eljárás, melynek végén növényvédelmi bírság kiszabására kerül sor.

Az Éltv. 50. § (7) bekezdése szerint:

„Ha a parlagfű elleni közérdekű védekezést kultúrnövény károsodása nélkül nem lehet elvégezni, a parlagfű elleni közérdekű védekezés abban az esetben rendelhető el, ha a parlagfűvel való felületi borítottság a 30%-ot meghaladja. A parlagfű elleni közérdekű védekezés során az érintett kultúrában okozott károkért a földhasználó kártalanításra nem tarthat igényt.”

Fentiek szerint tehát 30%-ot meghaladó parlagfű-borítottság esetén kultúrnövény jelenlétekor is elvégezhető a közérdekű védekezés.

Ahogy arra korábban is felhívtuk a figyelmet, már Magyarországon is megjelent az eddig hazánkban ritka parlagfű változat, az *Ambrosia artemisiifolia* var. *artemisiifolia*, melynek virágzása korábban kezdődik, mint a széles körben elterjedt parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia* var. *elator*) virágzása.

Ez a változat képes már június első napjaiban is virágot hozni, azonban szerencsére még mindig csak a parlagfű állományok alacsony százalékában, lokálisan fordul elő. Megjelenése amiatt veszélyes, mert a korai virágzás egy hosszabb generatív időszakot, több magképződést és annak megérlelését teszi lehetővé. Emiatt az elterjedése is gyors lehet, ami humán egészségügyi problémákat is okozhat, mivel így már egy hónappal korábban jelenik meg a parlagfű pollenje a levegőben.

Parlagfű száras-leveles állapotban (fotó: NÉBIH)

Parlagfű korai virágbimbós állapotban (fotó: NÉBIH)

Parlagfű teljes virágzásban (fotó: NÉBIH)

Fentiek miatt akár már júniusban érkezhettek lakossági megkeresések fejlettebb állapotú parlagfűvel szennyezett területekről. A hatósági ellenőrzések mellett, a parlagfűvel fertőzött területek felderítésében az állampolgárok is hatékonyan közreműködnek, az elmúlt évek tapasztalatai alapján bejelentéseikkel jelentős mértékben hozzájárultak a hatósági tevékenység eredményességéhez, és a parlagfű elleni védekezéshez.

Idén is működik a **Parlagfű Bejelentő Rendszer** (a továbbiakban: PBR), amely az alábbi linken érhető el <https://pbr.nebih.gov.hu>. A PBR a hatóság azonnali tájékoztatása folytán megkönnyíti a jelentős számú lakossági bejelentés kezelését.

A lakossági felhasználók a rendszerben megjelölik a parlagfűvel borított területeket, amely bejelentésről a PBR, **belterület esetében a területileg illetékes jegyzőnek**, külterület esetében pedig a területileg illetékes földhivatalnak küld jelzést.

A bejelentés alapján lefolytatott hatósági ellenőrzésnek nagyon fontos eleme a bejelentők felé történő folyamatos visszajelzés, a hatóság által az eljárás során tett intézkedésekről való megfelelő tájékoztatás. A PBR működésének tapasztalatai alapján több esetben előfordult, hogy a bejelentés kivizsgálása megkezdődött, viszont a PBR-ben a státuszváltoztatás elmarad, így a bejelentő nem észleli az intézkedést a bejelentésével kapcsolatban. Emiatt többször kerül a rendszer a bírálókat kereszttüzébe, függetlenül attól, hogy történt-e hatósági intézkedés, illetve a bejelentett parlagfű lekaszálásra került vagy sem.

Ez ellenérzést kelthet a bejelentő lakosság körében. **A belterületi ingatlanokra vonatkozó bejelentések esetében jelenleg nincs mód az automatikus visszajelzés küldésére, ezt kizárólag manuálisan, a PBR-t kezelő ügyintéző tudja megvalósítani.** A tájékoztatás alapján módunkban áll az ügy státuszát a „folyamatban” vagy a „lezárt” státuszba átállítani, ezáltal a bejelentő is értesül arról, hogy az általa bejelentett ügyben intézkedés történt, illetve az ügyfelek/bejelentők tájékoztatása maximálisan megvalósul.

Ezúton is kérjük a jegyzőket arra, hogy ha egy PBR-en keresztül bejelentett területen eljárást folytatnak le, annak eredményéről küldjenek tájékoztatást a pbr@nebih.gov.hu e-mail címre. A tájékoztatás lehet egy egyszerű szöveges e-mail is, amely magában foglalja a PBR azonosítót, és a megtett intézkedés rövid leírását.

Továbbá kérjük, hogy az önkormányzati tulajdonú területekkel kapcsolatos bejelentéseket tegyék át a megyei kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Osztályának intézkedésre.

Az eljárás elindításához szükséges jegyzőkönyv-minta megtalálható a Nébih honlapján.
https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/511975/Jegyzokonyv_minta_2013_04_15.pdf/f3c6b0db-4d65-4b41-9cc0-c711563738b7

Bármilyen további parlagfűvel kapcsolatos kérdésben a pbr@nebih.gov.hu e-mail címen állunk rendelkezésükre.

Mindannyiunk közös érdeke a parlagfű elleni hatékony fellépés. Segítsünk allergiás embertársainkon a pollenszóródás mérséklésével, melynek alapja a megfelelő mentesítés!

Nagyon köszönjük az együttműködésüket a parlagfű elleni védekezésben!

Készítette: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatósága

MÁJUSI TŰZVÉDELMI TESZT

Elkészült az év ötödik, összesen pedig harmincötödik tűzvédelmi tesztje, amely a lítium-ionnal működő akkumulátoros eszközökkel kapcsolatos hasznos ismereteket oszt meg a felhasználókkal.

Manapság nagyon sok olyan hordozható eszközt használunk, amelyik újratölthető lítium-ion akkumulátorral működik. Ezek könnyűek, nagy energiasűrűségűek és hosszú élettartamúak. A mobiltelefonok, táblagépek, powerbankok, hordozható számítógépek, játékok, elektronikai eszközök és szerszámok, valamint közlekedési eszközök – elektromos kerékpárok és rollerek – minden kétséget kizáróan kényelmesek és könnyebbé teszik életünket. Csakhogy az akkumulátorok súlyos meghibásodása miatt felforrósodhatnak ezek a készülékek, amelyek, ha kigyulladnak, az akkumulátorból kitörő szúrólánggal, mérgező és gyúlékony gázok kibocsátásával és intenzív önfenn tartó égéssel járnak, amelyet csak nagyon nehezen lehet megfékezni.

Ezért fontos néhány szabályt betartani ezekkel kapcsolatban, ilyen szabály például az, hogy ne töltsük az eszközeinket éjszaka, az ágyunk mellett, mert végzetes hibát követhetünk el ezzel. Legújabb, illetve a korábbi tesztek elérhetőek az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (katasztrofavedelem.hu) oldalán, az alábbi elérési útvonalon: Lakosság → Országos Tűzmegeelőzési Bizottság → Tartalomjegyzék - Tűzvédelmi tesztek.

Segítse munkánkat! Amennyiben kitölti a tesztek alatt elérhető kérdőívünket, visszajelzést kapunk arról, hogy a jövőben milyen tűzmegeelőzési témákban szükséges pontosítani, bővíteni az állampolgárok ismereteit.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

PETŐFI 200 - KÖZÖSSÉGEK HETE 161 TELEPÜLÉSEN

Idén a Petőfi 200 emlékévhöz kapcsolódik a Községek Hete országos rendezvénysorozat, amelyen május 8. és 14. között 161 településen 315 féle programot tartottak múzeumokban, könyvtárakban.

"Az intézményeknek szélesre kell tárni a kapukat, összefogásra van szükség. A közösségek jelentős identitásformáló hatással bírnak, kulcskérdés, hogy a kultúrát megélő, azt tevőlegesen alakító emberek között éljünk" – mondta Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár a programsorozat sajtótájékoztatóján. Mint fogalmazott, a világjárvány, valamint a határunkhoz közel zajló háború által okozott átfogó válság alapjaiban rajzolja át a kultúráról, a kultúraközvetítésről és a közösségek szerepéről alkotott vízióinkat. Hozzátette: nem kisebb a kihívás, mint a közösségek számára valós választási lehetőséget nyújtani a virtuális világ egészspályás letámadásával szemben. "A közösségi lét erősíti az önmagunkba és embertársainkba vetett hitet és bizalmat, ezen keresztül pedig az önazonosságtudat kiteljesedését. Ezért helyezzük a Községek Hete keretében fénybe a közösségeket" - szögezte le az államtitkár.

A Községek Hete a Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ (MOKK) koordinálásában, az Országos Széchényi Könyvtár, a Nemzeti Művelődési Intézet együttműködésével valósult meg, az idei mottó egy Petőfi-idézet: "Egy a szív, az akarat". Rózsa Dávid, az OSZK főigazgatója felidézte, hogy a Községek Hete 2017-ben egy európai uniós projekt keretében indult, de annak lezárultával is fontosnak tartották a rendezvénysorozat folytatását az NKA és a kulturális tárca támogatásával. Cseri Miklós, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgatója úgy fogalmazott, hogy a közösségfejlesztés a polgári fejlődés alapfeltétele. "Azt tapasztaljuk, hogy az embereknek szükségük van ilyen kezdeményezésekre, ezért alkalmakat kell találni, hogy a közösségek önmaguk kultúráját meg tudják élni". A Községek Hete idei programjait Bereczki Ibolya, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgató-helyettese ismertette. Elmondta, hogy a sorozat minden napján más-más vidéki múzeum a kiemelt helyszín, ahol a tematika is Petőfi egy-egy versidézetéhez kapcsolódik.

Május 8-án hétfőn a Gödöllői Királyi Kastélyban a fiatalokat szólították meg pályaaorientációs programmal, másnap a pécsi Janus Pannonius Múzeumban a helyi civil közösségek és az akadálylial élőkét képviselő szervezetek tagjai voltak a meghívottak. Május 10-én a szolnoki Damjanich János Múzeumban a helyi könyvtárral együttműködésben az alkotás, az önkifejezés állt a középpontban, 11-én a debreceni Déri Múzeum az értékek megőrzésére fókuszáló programmal és egy új időszaki Petőfi-tárlattal készültek. 12-én a szegedi Móra Ferenc Múzeum szervezésében az önkéntesség ügyét járták körül, 13-án szombaton a Soproni Múzeumban a környezeti fenntarthatóságon volt a hangsúly, végül május 14-én, a zárónapon az esztergomi Duna Múzeum szervezésében városi sétára invitálták az érdeklődőket.

A Községek Hetét szakmai konferenciák kísérték. Május 8-9-én Miskolcon volt a X. Országos és VI. Nemzetközi Múzeumandragógiai Konferencia, május 11-én Tatán, a Német Nemzetiségi Múzeumban az Együtttható! című tanácskozás, ahol ünnepélyes keretek között átadták a Községi Múzeum elismeréseket. Május 12-én pénteken Község, kreativitás, fenntarthatóság címmel az ELTE TáTK Községi és Civil Tanulmányok Kutatócsoportjának konferenciáján az energiahatékony iparról és esélyteremtő közösségekről volt szó Arapovics Mária szervezésében.

Forrás: www.kormany.hu, Kulturális és Innovációs Minisztérium

MEGÚJULT A KÖZSZOLGÁLATI ÁLLÁSPORTÁL

Megújult a már több mint tizenöt éve működő és közismert KÖZIGÁLLÁS portál, amely ezentúl KÖZSZOLGÁLLÁS néven érhető el.

A Belügyminisztérium a KÖFOP 2.1.5-VEKOP-16-2016-00001 azonosító jelű, *A versenyképes közzolgálat személyzeti utánpótlásának stratégiai támogatása* című projekt szakmai célként fogalmazta meg, hogy az új szemléletű humánerőforrás utánpótlást biztosító rendszer kialakítása körében biztosítsa a közzolgálat munkaerő toborzási és kiválasztási rendszerének továbbfejlesztését. E célok mentén újították meg a weboldalt.

Az internetes oldal új funkciókkal és szolgáltatásokkal továbbra is a közzféra toborzás-kiválasztási és pályáztatási rendszere, amely az állami szervek által pályáztatni kívánt kormánytisztviselői, hivatásos, köztisztviselői és közalkalmazotti álláshelyek betöltését segíti elő a közzféra valamennyi területén, így a kormányzati igazgatási, a rendvédelmi, a köznevelési és felsőoktatási, az önkormányzati és az egészségügyi ágazatban.

Forrás: www.uni-nke.hu, Nemzeti Közzolgálati Egyetem

SIKERESEN ZÁRULT AZ UNESCO VILÁGÖRÖKSÉGI ÖNKÉNTESOK 2023 BUDAPEST PROGRAM

Sikeresen zárult az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM) által szervezett UNESCO Világörökségi Önkéntesok 2023 Budapest programsorozat a Várkert Bazárban május 19-én tartott rendezvénnyel.

A program keretében a 4 kontinens 16 országából érkező résztvevők megismerkedtek a budapesti világörökségi helyszínekkel és a projekt zárásaként azokra egyedi, látogatóbarát térelemeket terveztek, amelyeket a zárónapon mutattak be.

Lánszki Regő, az ÉKM építészeti államtitkára a záróeseményen a magyar műemlékvédelemről tartott előadást. Hangsúlyozta: minden nemzet egyedi tárgyi és szellemi örökségével az egész emberiséget gazdagítja. "Ezért fontos, hogy minden nemzet megőrizze egyedi identitását, és miközben békésen együttműködik a többiekkel, kultúrája ne oldódjon fel egy globális egyhangúságban" - mondta. Az államtitkár beszámolt a magyar építészetről szóló törvényről, amely ebben a szellemben rendezi a magyar műemlékvédelem ügyét és az állam kiemelt feladataként rögzíti a műemlékek és a műemléki területek védelmét, fenntartható használatának elősegítését. Egy egész országra kiterjedő hatáskörű, egységes szemléletű műemlékvédelmi szervezetrendszert hoz létre, emellett támogatásokkal, programokkal segíti a műemlékek hasznosítását.

Lánszki Regő bemutatta a Nemzeti Kastély és Nemzeti Várprogramot, amelyek során 18 kastély és 12 vár újult meg néhány év alatt, amelyek egyszerre történelmünk fontos színhelyei és a magyarországi művészettörténet kiemelkedő alkotásai. A 2017-ben elindított Népi Építészeti Programról szólva elmondta: a program és a szakemberek révén immár több mint

500 helyen újultak meg épületek, amelyek egyszerre prezentálják a modern kor komfortját és őrzik az ősök formavilágának, építészeti kultúrájának értékeit. Bemutatta a határon túli területeken található magyar kultúrkincsek megóvása érdekében tett erőfeszítéseket is. Mint mondta, a magyar kormányzat elkötelezett, hogy megőrizze nemzetünknek a jelenlegi Magyarország határain túl található kulturális örökségét is, ezért ennek érdekében további számos programot indít. Az államtitkár a pénteken záruló programsorozatról szólva kiemelte: ez a két hét méltó alkalmat teremtett arra, hogy megünnepeljék Magyarország első világörökségi önkéntes programját.

A Világörökségi Önkéntesek (World Heritage Volunteers, WHV) 2023 - A jövőn dolgozva című pályázati felhívást az UNESCO Világörökség Egyezmény 50. évfordulója alkalmából indította el a Világörökség Központ. Az UNESCO minden évben kiírja pályázatát, amelynek keretében az azt elnyerő ország az egész világból fogadhat önkénteseket és megismertetheti velük világörökségi helyszíneit. A pályázat történetében első alkalommal nyert Magyarország. A programot az ÉKM építészeti államtitkárságának koordinálásával, több hazai és külföldi egyetem, szervezet és ügynökség együttműködésével valósították meg.

A tíznapos programsorozat célja az volt, hogy a résztvevőket bevonják a világörökség megőrzésébe, felhívják figyelmüket Budapest világörökségi helyszíneinek, építészeti alkotásainak szépségére, interaktív diskurzust biztosítva a vélemények megvitatásához. A projekt zárónapján a résztvevők bemutatták projektmunkáikat. A világörökségi helyszínekre olyan egyedi, látogatóbarát térelemeket terveztek, amelyek megfelelnek a 21. század kihívásainak, egyben dinamikus módon, sajátos nézőpontból mutatják be a hely világörökségi értékeit, kulturális többlettel ruházzák fel a nemzeti értékeket. Az önkéntesek projektmunkáinak bemutatása és a Than Károly Ökoiskola diákjai által készített projektmunkák ismertetése után a pénteki eseményt Perényi Lórántnak, az ÉKM építészeti stratégiaért felelős helyettes államtitkárának beszéde zárta.

Forrás: www.kormany.hu (MTI)

Tudásműhely

KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓSÁG 1. RÉSZ

1. A fenntartható fejlődés eredete

A fenntartható fejlődés **nem csupán egy új, divatos XXI. századi fogalom**, amit a környezetvédelem, a környezetgazdálkodás, vagy az ökológiai gondolkodás helyett használunk. A "fenntartható fejlődés" **egy szemléletforma, egy olyan gondolkodási mód, amelyet a tervezés és a gyakorlati megvalósítás területén alkalmazhatunk**. Bár tény, hogy a fogalom a közelmúltban vált igencsak népszerűvé, azonban gyökerei ennél jóval korábbra, – az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1987-es Közös jövőnk elnevezésű jelentéséig – nyúlnak vissza.

A fenntarthatóság három alappillérre épít: gazdasági teljesítőképesség, társadalmi felelősségvállalás és környezetvédelem. **A fenntartható fejlődés kulcsa, hogy a jelenlegi kedvező állapotot megpróbáljuk hosszú távon is működővé tenni a jövő generációi számára is.** A fenntartható fejlődésnek fenn kell tartania a természetes rendszerek és források azon képességeit, amelyeken a természet és a társadalom alapszik. A másik fontos tényező (amit viszont le kellene küzdenie), a környezet elhasználódása. Ez utóbbit úgy kell elérnie, hogy közben ne mondjon le sem a gazdasági fejlődés, sem a társadalmi egyenlőség és igazságosság igényeiről.²

2. A fenntarthatóság fogalma

A múltban számtalan meghatározás született a fenntarthatóság fogalmára vonatkozóan, amelyek más megfogalmazással más-más hangsúlyokat hordoznak, azonban **gyakorlatilag nem született a fenntartható fejlődésnek olyan átfogó definíciója**, ami pontosan le tudná írni azon lényegi elemeit, amely azért minden meghatározási kísérletből többé-kevésbé kiolvasható.

Ebben az írásban azonban két definíciót, - H. E. Daly és az ENSZ definícióját - **mégis fontos kiemelni.**

² <https://azuzlet.hu/fenntarthato-fejlodes/>

2.1. Daly fenntartható fejlődés meghatározása

Az egyik legismertebb H. E. Daly, az ökológiai közgazdaságtan „atyja” által megfogalmazott definíció: *„a fenntartható fejlődés a folytonos szociális jólét elérése, anélkül, hogy az ökológiai eltartó-képességet meghaladó módon növekednénk”* **Daly szerint a viszonyítási alap az ökológiai eltartó-képesség. Ezt megtartva lehet csak hosszú távon növelni a szociális jólétet, tehát tisztában kell lennünk az ökológiai eltartó-képességgel, mind a Föld egészére, mind egyes területeire.** Azonban egy terület eltartó-képessége nem konstans. A technológiai, gazdasági változások, ezek környezeti hatásai nem állandók. A biodiverzitás, az ökoszisztémák megújuló képességének csökkenése jól jelzi, hogy csökken az érintett területen az eltartható biológiai populáció nagysága. Az eltartó-képességet a megváltozó népesség mellett a humán cirkuláció is befolyásolja kis mértékben, jelentősebben a migráció.³

2.2. Az ENSZ fenntartható fejlődés fogalma

Az ENSZ jelentés (Brundtland-jelentés) *„a jelen szükségleteinek kielégítését olyan módon javasolja, hogy a jövő generációk szükségletei kielégítésének lehetősége ne kerüljön veszélybe.”* Azaz a ma cselekvésének tekintettel kell lennie a jövő generációkra.

Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy mindkét kérdés elméleti problémákra világít rá.⁴

- Az ENSZ (brundtland-i) fogalom alapján **ma ismernünk, de legalább becslünk kellene a jövő generációk szükségleteit, hogy azok kielégítését bizonyos értelemben garantálni tudjuk.** Azonban tudjuk-e minden tekintetben, mi lesz a jövő generációinak a szüksége? **A jövő generációk alapigényei viszonylagos pontossággal körvonalazhatók.** Hiszen, vannak olyan alapvető – biológiai létből fakadó – szükségletek, melyek kétséget kizáróan fel fognak merülni, a várható népesség alapján ezek az értékek jól becsülhetők. Viszont az alapigények feletti szükségletek bizonytalanok. Nemcsak mértékük (kvantitás), hanem formájuk (kvalitás) oldaláról sem.
- **A jövő generációi tekintetében milyen időhorizontot vegyünk figyelembe? Milyen időtávban vegyük figyelembe a szükségleteiknek kielégítése esélyének, képességének veszélyeztetését?** Leginkább a három generációra kitekintés fogadható el minimumnak, ami ma már közelíti a 100 évet. Azaz ha ezt elfogadjuk, akkor ma már legalább 2123-ig kellene előre tekinteni fenntarthatósági vizsgálatok, ilyen szemléletű tevékenység, tervezés, fejlesztés során. **Az előre kitekintés két legkritikusabb célterülete a globális klímaváltozás és egyes hulladéktípusok.** Milyen hosszú időre tekintünk előre akkor, amikor a hulladékprobléma megoldottságáról beszélünk? A deponált – különösen a veszélyes – hulladékok kockázatot jelentenek, súlyosan veszélyeztetők, katasztrófák forrásai lehetnek a jövőben, így kockázati tényezői lehetnek az élelmiszerfogyasztásnak is. Az idődimenzió kifejezetten rendkívül hosszú lehet! Egyes műanyagfajták hulladékká válva nemcsak eltartó-képesség csökkentők, hanem már rövid időtávon is káros hatásúakká válhatnak/váltak országok lakóit ellátó egyes élelmiszeradó rendszerekre.

³ Simonyi-Zsótér, 58-59. oldal

⁴ Simonyi-Zsótér, 59-60. oldal

Fokozottan igaz ez a probléma a vegyipari hulladékokra, de különösen a nagy aktivitású nukleáris hulladékokra. A nagy aktivitású nukleáris hulladék kiemelkedő kockázata mellett a leghosszabb idő dimenziójú. E hulladéktípus aktivitás csökkenése (veszélyességének csökkenése) rendkívül lassú. Erősen alábecsült módszerrel is messze évszázados nagyságrenden túli kockázati elem. Mindezek erősítik azt a kérdésfelvetést, hogy látjuk-e, hogy meddig kell előre tekintenünk? Milyen időtávra tekintünk ki, különböző anyagok különböző eliminációs időtartama esetén? Bízhatunk-e a technika fejlődésében?

3. A fenntartható fejlődés alapelvei:

A fenntartható fejlődésnek **fenn kell tartania a természetes rendszerek és források azon képességeit, amelyeken a természet és a társadalom alapszik. A másik fontos tényező - amit viszont le kellene küzdenie-, a környezet elhasználódása.** Ez utóbbit úgy kell elérnie, hogy közben ne mondjon le sem a gazdasági fejlődés, sem a társadalmi egyenlőség és igazságosság igényeiről.

1. Amit a környezetbe bocsátunk, az nem haladhatja meg a környezet befogadó/feldolgozó képességét.

2. Amit a környezetből kitermelünk, az nem haladhatja meg a környezet újratermelő képességét.

3. A nem-megújuló erőforrások felhasználásának a mértéke nem haladhatja meg azt az ütemet, amilyen arányban helyettesíteni tudjuk őket megújuló erőforrásokkal.

További alapelvek:

- Holisztikus megközelítés elve
- Generáción belüli és generációk közötti szolidaritás
- Társadalmi igazságosság
- Az erőforrások fenntartható használata
- Integráció
- Helyi erőforrások használata
- Társadalmi részvétel
- Társadalmi felelősség
- Elővigyázatosság és megelőzés elve
- A szennyező fizet elve

4. A fenntarthatóság történeti váza, az ENSZ tevékenysége

A fenntarthatóság, a természettel való együttélés történelmi örökségünk. Ezt a képességet az ipari forradalom óta fokozatosan veszítette el a nyugati civilizáció.

A világ egészére kiterjedő probléma súlyát jelzi az **ENSZ 1972-ben, Stockholmban rendezett konferenciával fémjelezhető környezetvédelmi tevékenysége.** A megoldás keresése érdekében létrehozott **Brundtland-bizottság (Környezet és Fejlődés Világbizottság) 1987-ben adta ki „Közös jövőnk” című jelentését,** mely a korábbiakhoz képest meghatározó előrelépést jelentett a növekedési paradigma és az erőforrás-felhasználás végességének ellentmondásában.

Bár sokak szerint a jelentés fordulópont volt a környezeti problémák kezelésében, vannak, akik magának az abban megfogalmazott fenntartható fejlődés fogalmának a „létét” sem fogadják el. Egyértelmű, hogy a fenntartható fejlődés fogalma az **ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottság 1987. december 11-i jelentésében fogalmazódott meg áttörő jelentőséggel**, igaz gyökerei – vitathatóan – 1972-ig nyúlnak vissza. A nemzetközi szinten elfogadott, eredeti dokumentumban foglalt megfogalmazás szerint: *„a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő generációk esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket”*⁵

Az éghajlatváltozással kapcsolatos tudományos eredmények és az egyre gyakoribbá váló extrém időjárási jelenségek hatására néhány város már a '90-es évek elején elhatározta, hogy kidolgozza a saját éghajlatváltozási stratégiáját. Az 1992-ben **Rio de Janeioban tartott Föld Csúcson elfogadott Local Agenda 21 elnevezésű program** hatására, amely a helyi programok elindítását szorgalmazta, egyre több város dolgozott ki helyi éghajlatváltozási stratégiát. Ezt ösztönözte az International Council for Local Environmental Initiatives nemzetközi szervezet is, amely 1992-ben megindította a Cities for Climate Protection (Városok a klímavédelméért) elnevezésű programot.

A fejlett ipari országokban a kilencvenes években elindított helyi szintű klímastratégiákban, kezdetben a „megelőzés” kategóriájába tartozó programokat dolgoztak ki és valósítottak meg, abban a reményben, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével az éghajlatváltozás kockázatai csökkenthetők. A koppenhágai klímakonferencia után – amelyet 2009-ben az ENSZ égisze alatt tartottak meg, és ahol **a Kiotói Jegyzőkönyv érvényességének megszűnése utáni időszakra egy új kibocsátáscsökkentő megállapodás aláírása volt a cél** – egyértelművé vált, hogy a gazdasági érdekek és az egyes országok és országcsoportok közötti érdekellentétek megakadályozzák egy ilyen tartalmú megállapodás aláírását. **A 2015-ben Párizsban tartott „Klímacsúcs”** – az ünnepélyes keretek között elfogadott megállapodás ellenére – **hasonló eredményt hozott**, mivel a tárgyaló felek megint nem tudtak megállapodni a szükségesnek tartott érdemi intézkedések elfogadásában. A koppenhágai kudarc után a klímaváltozással foglalkozó szakemberek többségének véleménye szerint a jövőben a rendkívüli időjárási jelenségek számának növekedésére kell felkészülnünk. Mivel **Koppenhága után a „megelőzés” esélyei csökkentek**, ezt követően az országos és az önkormányzati klímaprogramokban fokozatosan **egyre nagyobb hangsúlyt kap az „alkalmazkodás”, azaz a várható változásokra való felkészülés.**

A 2012-ben megrendezett Rio+20 ENSZ konferencián született döntés alapján 2015-ben került sor a 2015 utáni Fenntartható Fejlődési Keretrendszer elfogadására. A keretrendszer alapjait a kiegyensúlyozott társadalmi fejlődés, a tartós gazdasági növekedés és a környezetvédelem képezik. A keretrendszer kialakításában és formálásában Magyarország a kezdetektől fogva meghatározó szerepet vállalt.

⁵ Simonyi-Zsótér, 57. oldal

Az ENSZ közgyűlése 2015 szeptemberében fogadta el Agenda 2030 programját (Fenntartható Fejlődési Célok végrehajtása), ez a világ fejlődési pályájának fenntartható irányba állítása az ENSZ eddigi egyik legnagyobb vállalása. **A javaslatcsomag 17 célhoz csoportosítva 169 globális feladatot tűz ki a nemzetek közössége számára a fenntartható fejlődés területén.** Ezek között olyanok is megjelennek, mint például az éhezés megszüntetése, a tiszta víz és alapvető köztisztaság, vagy a fellépés az éghajlatváltozás ellen. Ez az integrált és fejlesztési keretrendszer – amelynek középpontjában a fenntartható fejlesztési célok állnak – a szakemberek többségének egybehangzó véleménye szerint új fejezetet nyitott az emberiség történetében. Az együtt megfogalmazott célok ugyanis érzékeltetik a közös felelősségvállalást. A világ országainak vezetői felismerték, hogy **a ránk váró kihívásokkal nem tud sikerrel megbirkózni egy-egy állam, azokban közös cselekvések összehangolt végrehajtására van szükség.**

A Fenntartható Fejlődési Célok **tudatosan összefonják a társadalmi, a természeti és a gazdasági jellegű feladatokat, mert alapnézete szerint maguk a problémák is összefonódnak.** Ilyen például a nagyon előtérbe került éghajlatváltozás: a szakemberek szerint jelenleg ez tűnik a legsürgősebb, és legnehezebben kezelhető problémának. Véleményük szerint, ha ezt sikeresen kezeli az emberiség, akkor a többi cél kezelése ehhez képest már „könnyű” lesz.

Az EU-n belüli fenntartható fejlődés megvalósítását szolgáló átalakuláshoz az alábbi területek tűnnek a legfontosabbnak:⁶

- az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, körforgásos és erőforrás-hatékony gazdaságra való igazságos átállás,
- a szociálisan befogadó társadalomra és gazdaságra való áttérés – tisztességes munka és emberi jogok,
- a fenntartható élelmiszer-termelésre és -fogyasztásra való áttérés,
- az innovációba és a hosszú távú infrastruktúra-korszerűsítésbe való beruházás, illetve a fenntartható vállalkozások ösztönzése,
- a kereskedelem, mint a globális fenntartható fejlődés eszköze

5. Összegzés

Összegzésképpen elmondható, hogy **a fenntarthatóság és a fenntartható fejlődés napjainkra széles körben ismert kifejezésekké váltak.** Használatuk szinte mindennapos. **Piaci értékűvé válásukat a globális problémákra adott nemzetközi válaszok, az ENSZ problémamegoldó erőfeszítései is segítették.** Azonban jól látható, hogy a mai gazdasági rendszerek paradigmaváltása időszerű lenne, ami etikai alapú átalakulást, elkötelezettség vállalást is szükségessé tenne. A holisztikus szemléletből kiindulva az is felmerül, hogy **a fenntartható fejlődés megvalósítása, új problémák, ellentmondások irányába mutat,** fenntarthatósági paradoxonok fedezhetők fel, ami új, önálló kutatásokat igényel.

⁶ <https://www.eesc.europa.eu/hu/policies/policy-areas/sustainable-development>

Felhasznált irodalom internetes elérhetőséggel:

- A települési környezetvédelem elméleti és gyakorlati megközelítései
Gondolat Kiadó-Budapest, 2018
Környezetvédelem.pdf (gondolatkiado.hu)
- Simonyi Péter-Zsótér Brigitta: A fenntartható fejlődés, a fenntarthatóság értelmezési kérdései a megvalósítás érdekében Jelenkori társadalmi és gazdasági folyamatok c. folyóirat, Szeged, 2020
jelenkori_015_001-002_055-067.pdf (u-szeged.hu)

PROJEKTMENEDZSMENT – 2. RÉSZ

Létrehozás, megvalósítás, lezárás

A projektmenedzsment témájának bevezető részében a projektciklus-elmélettel ismerkedtünk meg, áttekintettük a projekt-, a projektmenedzsment fogalmát és a projektciklus fázisait. Témánk második részében a projektciklus szakaszait – létrehozás, megvalósítás, lezárás – járjuk körbe részletesebben.

1. A létrehozás szakasza

A projekt kezdeti szakaszában, a **létrehozás fázisában** alapvetően az esetlegesen felmerülő problémák, akadályok azonosítása, ezek megoldási irányainak és lehetőségeinek feltárása, valamint a programkidolgozás zajlik. E kezdeti szakaszt további **két részfolyamatra** bonthatjuk, nevezetesen az **elemzésre** és a **tervezésre**.

1.1. Elemzés

Az elemzési folyamat elsődleges célja a projekt résztvevőinek, érintettjeinek meghatározása, helyzetelemzés elvégzése. Ezeket a lépéseket átfogóan **környezetelemzésnek** nevezzük. Az elemzési szakaszban szükséges **célelemzést** is végeznünk, ekkor azonosítjuk a projekt során esetlegesen mutatkozó problémákat, gyengeségeket, vizsgáljuk a projekt céljait, stratégiáját.

A környezeti és célelemzések elvégzését számos hatékony módszer segít, úgymint – a teljesség igénye nélkül – SWOT- analízis, probléma- és célfa elemzés, műhelymunka, a különböző csoportos alkotástechnikai módszerek (pl.: brain storming, Delphi típusú módszer, ORGOPLAN és METAPLAN módszerek), stratégiaelemzés, stb.

A **SWOT- analízis** vállalatok, szolgáltatások, termékek és természetesen projektek megvalósíthatóságát képes feltárni. Megmutatja az elemzés fókusz tárgyának az erősségeit (Strengths), gyengeségeit (Weaknesses), lehetőségeit (Opportunities) és veszélyeit (Threats).

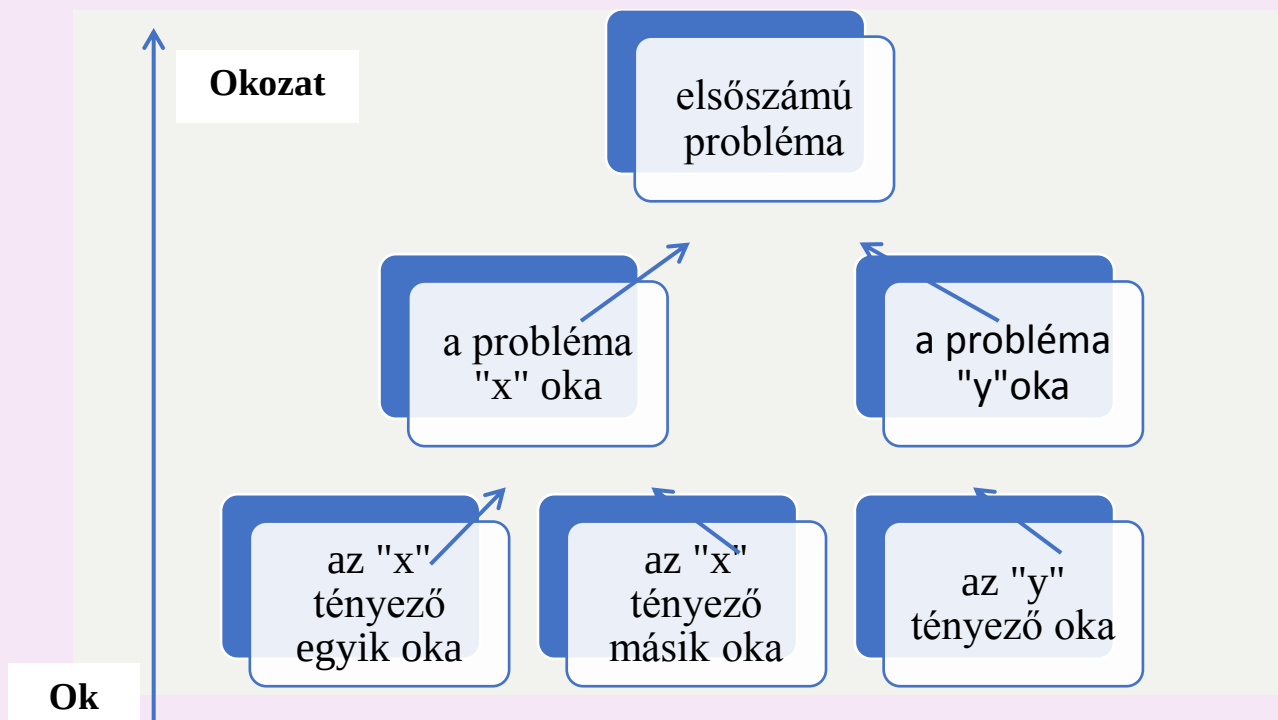
A helyes következtetések levonása után láthatóvá válnak a projekt azon elemei, amelyek a feladatmegoldás sikerét, eredményességét segítik, és azon elemeket is, amelyek akadályozhatják a hatékonyságot. A SWOT- elemzés előnye, hogy rövid időn belül és egyszerűen elvégezhető, alkalmas a releváns információk rendszerezésére, amelyekből aztán konklúziók összegezhetők.

Az elemzés elvégzéshez a résztvevők egy négy mezős táblázatot töltenek ki. Az első két mezőben az **erősségeket és a gyengeségeket** kell megjelölni, ezek lesznek a projektre ható **belső tényezők**. A második sor a **lehetőségeket és a veszélyeket** nevesíti, ezek alkotják a projektre ható **külső tényezőket**. Egy tényező csak egy helyen szerepelhet. A belső és külső faktorok közötti jelentős különbség, hogy míg a belső hatásokat a szereplők képesek megváltoztatni, a külső hatóerőkre szinte nincs befolyása a projektirányítóknak.

	Pozitív	Negatív
Belső	Erősségek	Gyengeségek
Külső	Lehetőségek	Veszélyek

A résztvevők által kitöltött táblázatok összegzésénél megállapíthatóvá válnak a legjellemzőbb tényezők, majd a mezők közötti összefüggések vizsgálata következik. Ezek eredményeként kimutatható, hogy egyes erősségek, milyen lehetőségeket rejtenek, mely területeken képes a veszélyek kezelni. Valamint feltárható lesz, hogy mely gyengeségek gátolhatják az egyes lehetőségek igénybevételét.

A **célelemzés** elvégzésére gyakran alkalmazott módszerek a brainstorming, a **problémafa** és a **célfa** elemzés elkészítése. Azokat az akadályokat, amelyek előfordulása a projektben a leginkább várhatóak, a brainstorming módszerével eredményesen gyűjthetők össze. Az így feltárt, megnevezett problémák közötti ok-okozati kapcsolat vizsgálatát a problémafa megalkotásával végezhetjük el. Amennyiben egy adott probléma ok, úgy az problémafa alsó részére kerül, ha okozat, úgy az ábra felső részén van a helye.

1. ábra Problémafa

A **problémafa** az elemzett helyzet **jelenbeli és negatív**, a **célfa** pedig a **jövőbeli és pozitív** háttérét tárja fel, azaz a két elemzési módszer egymás tükörképe. Célfa elkészítését a problémafa megalkotása után érdemes elvégezni. Hiszen a problémafán felrajzolódó problémákat célok formájában kell megjeleníteni a célfa ábráján. A célfa alkotóelemei értelemszerűen szintén egymásra épülnek, itt azonban az ok-okozati összefüggését az egyes elemeknek, felváltja az eszközök és célok kapcsolat.

Az elemzés szakaszát a **stratégiaelemzéssel** zárjuk. Ekkor a **stratégia kiválasztása** történik, annak érdekében, hogy a SWOT- analízis során már azonosított erősségek és lehetőségek megszilárduljanak, a gyengeségek és a veszélyek redukálódjanak.

	Erősségek: 1. 2. 3.	Gyengeségek: 1. 2. 3.
Lehetőségek: 1. 2. 3.	Támadó Változásorientált stratégia típusa Diverzifikált Védekező	
Veszélyek: 1. 2. 3.		

2. ábra Célfa

1.2. Tervezés

A projekt megvalósítását precíz tervezési folyamatnak kell megelőznie. Az adott projekt volumenétől, komplexitásától függetlenül minden esetben a feladat-, az idő-, a humánerőforrás-, kommunikációs-, pénzügyi és forrástervet szükséges készíteni.

A **feladatterv** tartalmazza a megvalósításhoz vezető lépések, feladatok listáját. Érdemes a jelentősebb teendőket további alpontokra bontani, így elősegítve az adott feladat megvalósításának eredményességét.

Az **időterv** az egyes fő- és alfeladatokra külön-külön – amelyek természetesen összefüggnek egymással – megállapított határidőket rögzíti.

A **humánerőforrás-tervezés** során állapítjuk meg a projekt humánerőforrás igényét. Ehhez át kell tekinteni a projekt team létszámát, az egyes személyek felelősségi- és hatáskörét, feladatköröket, a személyek közötti hierarchiát és a feladat elvégzésre nyitva álló határidőket.

Kommunikációs terv keretében külső és belső kommunikációs terv elkészítésére is szükség van. Belső kommunikációnak minősül a szervezeten belüli párbeszéd, amely képes motiválni nemcsak a projekt team tagjait, de a szervezeten belüli, projekten kívüli munkatársak támogató hozzáállását is. A külső kommunikációval a projekt népszerűsítése egy lényeges cél, amely erkölcsi és esetenként anyagi elismerést is eredményezhet.

A **projekt forrásterve** a potenciálisan rendelkezésre álló források felsorolását jelenti. A projekt korai szakaszában már kapcsolatot kell kiépíteni a lehetséges támogatókkal, hogy a tervezés e fázisában elkészíthessük a lehetséges támogatók, támogatások listáját.

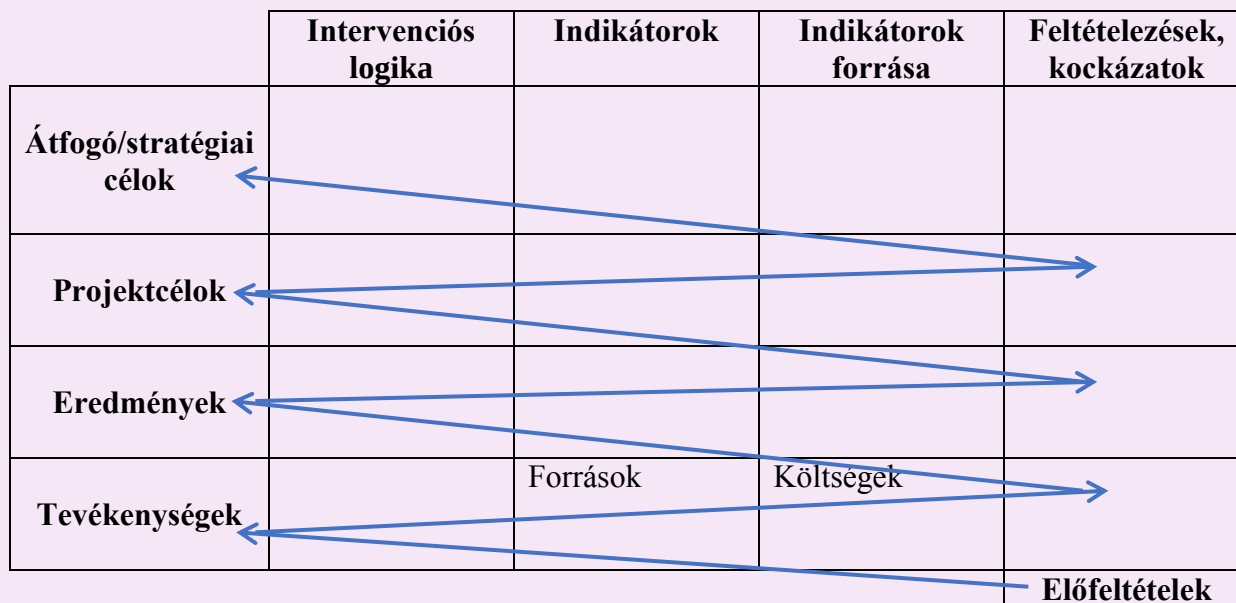
A **pénzügyi terv** tartalmazza a megvalósításhoz szükséges költség összegét. Amennyiben ismert a rendelkezésre álló összeg nagysága, úgy ügyelni kell az arányos elosztásra. Az egyes kiadásokat és bevételeket időben is ütemezni kell (cash flow), az esetleges likviditási problémák elkerülése érdekében.

A tervezési szakaszban végezzük az **előzetes értékelést**, amelynek egyes részeire a kidolgozás fázisában mindenképpen szükség lesz. Ugyanis a pályázatokhoz, támogatási kérelmekhez mellékelni kell, illetve a projekt folyamán a résztvevők is fel tudják használni.

Az előzetes értékelés elemei:

- a projekt résztvevőinek, a projekt erőforrásainak, az érintett szervezetnek az értékelése,
- fenntarthatóság, addicionalitás (bizonyos támogatók a projektben való részvételhez támogatások, segítségek kötelező igénybevételezt írhatják elő, jellemző az uniós forrásokra),
- a kockázat előzetes értékelése.

Az előzetes értékelés gyakran alkalmazott módszere a logframe, azaz logikai keretmátrix. A logframe táblázatos formában segíti a célok és eszközök logikus hierarchiájának kialakítását, az esetleges kockázatok azonosítását, a monitoring eszközeinek megválasztását, elősegíti a projekt összefoglalását, a projekt bemutatását és értékelését, valamint nem utolsósorban segít a megvalósítás során a projekt monitorozásában.

3. ábra Logframe

2. Megvalósítás

A megvalósítás szakaszában, amelyet kontroll fázisnak is szokás nevezni, valósul meg a projekt. E szakaszban rendszeresek az értékelések, (helyzet)elemzések, vizsgálatok, hogy a megvalósítás abban az ütemben és módon történik-e, ahogyan az tervezett volt, szükséges-e beavatkozásokat, esetleges módosításokat végezni. Jellemző és egyben elengedhetetlen is a partnerek között intenzív és folyamatos kommunikáció.

Az uniós támogatások esetében általában előnyt élveznek a konzorcium formájában megvalósuló projektek, így az együttműködésben megvalósuló programok sarkalatos pontja a partnerség- és a hálózatépítés. A projektpartnerség egyfajta érdekközösség, ahol a résztvevők közös célja a projektcélok elérése. Olyan együttműködőket kell választani, akik megfelelő szaktudással, tapasztalattal kiegészítik egymást, azaz komplementerei egymásnak.

A partnerség kiépítése az alábbi fázisokkal írható le legegyszerűbben:

- a feladat-meghatározás,
- a szükséges szakértelem, erőforrás megállapítása,
- a lehetséges partnerek felkutatása és
- a partnerség alapjainak rögzítése.

A megvalósítás során is kardinális kérdés a feladatok menedzselési, úgymint:

- a projektcsapat összeállítása, erőforrások hozzárendelése,
- a projektszervezet – felelősség meghatározása,
- a nyomon követés és
- a kommunikáció.

2.1. Projektcsapat összeállítás, projektszervezet

A **projektcsapat összeállítása** során a projekt szakterületeinek megfelelő tudással rendelkező tagokat kell választania a projektvezetőjének. Előfordul, hogy maga a projektterv eleve rögzíti a projekt team résztvevőit, más esetekben viszont csupán a munkakörök kerülnek feltüntetésre és így a projekt megkezdését követően indulhat a megfelelő személyek, team tagok kiválasztása.

A csapat összeállítására a szervezet készség-szaktudás kompetencia adatbázisát, a helyes feladatkiosztásra pedig a tevékenység-felelős mátrixot használhatjuk.

Munka- társak	Szaktudás					
	1	2	3	4	5	6
A	x	x		x		x
B	x	x		x		x
C			x	x	x	x
D	x	x	x		x	x
E	x			x	x	x
F			x		x	x

4. ábra Készség-tudás kompetencia adatbázis

A táblázat oszlopai a projekt elvégzéséhez szükséges ismereteket, szaktudást, avagy készségeket, képességeket tartalmazzák, tartalmazhatják. A sorok a projektcsapat lehetséges tagjai. A szaktudások fontossága azonban nem egyforma. A relatív fontosságot a táblázatban súlyszámokkal jelezhetjük.

Lényeges feladat a tagok kiválasztását követően a feladatok-, felelősség tagonkénti meghatározása. Erre szolgálhat eszközként a tevékenység-felelős mátrix elkészítése.

Tagok	Feladatok				
	1	2	3	4	5
A	M, F				M
B		F		M	
C	M	M		F	
D	M		M		F
E		M	F		

5. ábra Tevékenység-felelős hozzárendelési mátrix

A táblázat oszlopai az elvégzendő feladatokat, a sorok a csapattagokat jelzik. Egy feladathoz legalább kétféle hozzárendelést kell elvégezni: a tevékenységre vonatkozó felelősség (F), a munka elvégzője (M). Míg egy feladathoz több munkavégző is tartozhat, felelősből csak egyetlen lehet.

A projekt megvalósítása mindig valamilyen szervezet keretein belül történik, ezt nevezzük **projektszervezetnek**. A projektszervezet létrejöhet egy már működő szervezeten belül és megalakítható külön, az adott projekt lebonyolítása érdekében is, önálló szervezatként.

A projektmenedzsment területén **három szervezeti felépítéssel** találkozunk, úgymint a funkcionális, a projektközpontú és a mátrix szervezet.

A **funkcionális** felépítés főbb ismérvei:

- az alkalmazottak alkotják a projekt szakmai csoportjait,
- a projektben dolgozók megmaradnak az „inkubátorszervezet” struktúrájában,
- a projektszervezet hatásköre nem terjed túl azon kívülre,
- a projektmenedzser nem része a szolgálati útnak, a vállalati/szervezet felső vezetése alatt végzi feladatát.

A **projektközpontú** szervezet esetében, szemben a funkcionális felépítésű szervezettel, a projekttel kapcsolatos döntéseket a projektmenedzser közvetlenül hozza. E szervezeti formában a legfüggetlenebb a projektvezető az anyaszervezettől, a csapatot a projekt megvalósításának idejére a projekt céljainak elérésére hozzák létre. A projekt team tagja kikerülnek a vállalat/szervezet belüli vezetőjük irányítása alól, a projekt megvalósításáig a projektmenedzser vezetése alá tartoznak.

A **mátrix szervezetben** a projektmenedzser horizontális irányítása mellett a funkcionális szervezeti egységekben folyik a projektmunka. A projekttel kapcsolatos döntéseket egyaránt hozhatja a projektmenedzser és funkcionális vezető is. Azaz a projektben dolgozó alkalmazottak egyszerre két vezetőtől is kaphatnak utasításokat. Ennek okán nagy figyelmet kell fordítani a hatáskörök megosztásának arányosságára. Ideális hatáskör- és feladatkör megosztás esetén, projektmenedzser és funkcionális vezető között, beszélhetünk kiegyensúlyozott mátrix szervezeti felépítésről.

2.2. Projektvégrehajtás

A projektek végrehajtási folyamatát számos módon szokás további részfolyamatokra tagolni. Közös jellemzője a felosztásoknak a különböző nyomon-követési módszerek bemutatása, a végrehajtó csoportok feladatainak, működésének ismertetése, és a projektmonitoring, projektkontrolling részletezése. A következőkben a projektmonitoring jelentésével, tartalmával ismerkedünk meg közelebbről.

A **projektmonitoring** célja a projekt előrehaladásának kimutatása a szerződésben, tervekben lefektetett indikátorok mentén. A felek számára láthatóvá teszi az esetleges problémákat, elakadásokat még azok bekövetkezése előtt, lehetőséget ad(hat) a korrigálásra. Ezért lényeges a monitoringot irányítási eszközként alkalmazni és nem csupán ellenőrző metódusként. Természetesen a monitoringnak is elengedhetetlen része a partnerek, résztvevők közötti rendszeres kommunikáció.

Mint ahogyan azt már említettük a monitoring a szerződésben, tervekben foglaltak mentén vizsgálja az előrehaladást. Azonban megjegyzendő, mivel ezek a dokumentációk a projekt végrehatásakor már egyes részeikben elavulttá válhatnak, így a monitoring hatékonysága érdekében célszerű új, külön e feladat elvégzéséhez létrehozott dokumentumot megalkotni. Ilyen lehet például egy új beszerzési terv összeállítása, vagy a teljesítési mutatók frissítése, megújítása.

A projektmonitoring **eszközei** között említhetjük a különböző **jelentéseket** (pl. projektközi-, havi-, összefoglaló jelentése, stb.), vagy más néven teljesítményelemzési, -felmérési dokumentumokat is. Ugyancsak a monitoring eszközöként használható a **helyszíni szemle**. A projektmenedzselés, projekt kivitelezés minden mozzanatát számítógépes, informatikai támogatással végezzük. Ezért nem meglepő, hogy a monitoring eszközök között is megjelennek az elektronikus, **monitoring-adatbázisokkal** való ellenőrzési feladatok. Költségvetési és bevétel kontrollt például az adott szervezet számviteli rendszerének, abban fellelhető adatoknak a vizsgálatával lehet a leghatékonyabban elvégezni.

3. Projektzárás

A projekt zárása a végrehajtás befejező szakasza. Itt újabb elemzés, értékelés és a végső beszámoló elkészítésére kerül sor. A projektgazda értékeli a projekt eredményeit, amelyekből levonja a következtetéseket, megállapítja a tanulságokat. Ezek – mind a tanulságok, mind a tapasztalatok – felhasználhatóak egy majdani projekt tervezése, megvalósítása alkalmával, esetleg részét képezheti a szervezet/vállalat projektportfóliójának.

A projektzárást érdemes aprólékos alapossggal elvégezni, ne elégedjünk meg csak a projekttermék átadásával és a feltétlenül szükséges záródokumentumok elkészítésével. Hiszen a projekttel kapcsolatos garanciális problémák felmerülése esetén támaszkodhatunk a hiánytalanul elvégzett befejezési folyamatok eredményeire. Illetve egy jövőbeli, hasonló projekt megvalósításakor előnyünk származhat a korábbi, jól dokumentált tapasztalatainkból.

A projektzárás alábbi lépéseit javasoljuk maradéktalanul elvégezni:

1. A projekttermék átadása.
2. A célkitűzések megvalósulásának értékelése (team tagok és vezetők által).
3. Projektagok elismerése, jutalmazása.
4. Javaslatok megfogalmazása, összegyűjtése (team tagok és vezetők által) a későbbi felhasználhatóság érdekében.
5. A projekt eredményeinek kommunikációja.
6. A projektdokumentáció archiválása.

Felhasznált irodalom:

- Önkormányzati szaktanácsadás és pályázatmenedzsment – Belényesi, Hunyadi-Barta, Hutkai – Dialógus Campus Kiadó Budapest, 2018
- Pályázatmenedzsment – Holczreiter Marianna, Számadó Róza, Szilágyi Ildikó, Treszkán-Horváth Viktória – Nemzeti Közszerolgalati Egyetem Budapest, 2015.
- SWOT elemzés: jelentése, lényege, elkészítése – konkrét példakkal! <https://promanconsulting.hu/swot-elemzes/> (A letöltés dátuma: 2023. 03. 25.)
- Projektmenedzsment elemzés és tervezés módszertana I. Pölöskeiné Hegedüs Helén. <https://doksi.net/hu/get.php?lid=31517> (A letöltés dátuma: 2023. 04. 11.)
- Projektmenedzsment – Tréning tananyag– Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar 2018. (EFOP-3.6.1-16-2016-00011)– Tóthné Kiss Anett https://innovativ-tudasvaros-efop361.uni-miskolc.hu/files/1043/Projektmenedzsment_tananyag.pdf (A letöltés dátuma: 2023. 04. 05.)
- Projektmenedzsment – Tréning háttéranyag – Közigazgatási Vezetői Akadémia (ÁROP-2.2.13-2012-2012-0001) Tananyagszerző: Kerekes Gábor <https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/100166/440.pdf;jsessionid=DDE6D4CE646B451656D47EB1BCE21BF4?sequence=2> (A letöltés dátuma: 2023. 04. 11.)

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Fókuszban az IKIR – Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer

2023.MÁJUS 15-ÉN MEGTARTÁSRA KERÜLT AZ IKIR 2 PROJEKT ZÁRÓ KONFERENCIÁJA

A Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer – IKIR alkalmazás 2018. május 1. óta éles üzemben működik. Eddig közel 1300 önkormányzat és több, mint 1900 felhasználó regisztrált a rendszerhez. Természetesen a regisztráció lehetősége nem zárult le, továbbra is ingyenesen csatlakozhatnak a rendszerhez az önkormányzatok.

Tudta?

2023.05.15-én megrendezésre került a Belügyminisztérium főépületében az „IKIR rendszer kiterjesztése és továbbfejlesztése” című a KÖFOP2.3.1VEKOP-16-2021-00002” azonosító jelű - kiemelt projekt (továbbiakban: IKIR 2) Záró Konferenciája.

Az eseményen **Dr. Dukai Miklós** önkormányzati államtitkár köszöntötte a résztvevőket, **Dömötör Csaba** általános vezérigazgató-helyettes a NISZ Zrt. részéről, **Bogó Viktor** projekt- és portfóliómenedzser divízióvezető az IdomSoft Zrt.-től tartott rövid köszöntő beszédet. **Laib Eszter** az IKIR projekt szakmai vezetője, **Gyenes József Balázs** stratégiai projektek műszaki igazgatója és **Kutak Gábor** szakmai vezető a 4IG Nyrt. részéről részletesen bemutatta a projektet és az elért eredményeket. Rövid szünet után a résztvevők meghallgathatták **Tömöri Balázs** Pilisborosjenő polgármestere és **Dr. Dobi Csaba** a megyei önkormányzatok országos szövetsége, főjegyzői kollégium vezetőjének előadását is. Végül **Kivés Zoltán** önkormányzati helyettes államtitkár záró előadása következett.

Szeretnénk ezúton is megköszönni mind az előadóink színvonalas előadásait, mind a résztvevők megtisztelő jelenlétét!

A rendezvényen bemutatásra kerültek többek között az IKIR fejlesztés keretében kialakításra kerülő **oktatóvideók, a csatlakozó új szakrendszerek, a lakossági modul, a fejlesztésben közreműködő konzorciumi partnerek munkái, és az IKIR használatának gyakorlati példái is. A MÖOSZ részéről meghallgathattuk azt is, hogy az IKIR regisztrációjának megnyitása a vármegyék részére milyen előnyökkel jár majd a jövőben.** A prezentációk visszánézésére természetesen lehetőséget biztosítunk az alábbi linken: <https://bm-oki.hu/News/NewsDetails?newsID=1068>

A Záró Konferenciával kapcsolatos **bővebb hírekért** pedig javasoljuk az alábbi honlapot is felkeresni: <https://kormany.hu/hirek/tovabb-bovult-az-onkormanyzatok-informacios-rendszere>

IKIR rendszer – felhasználói támogatás

Amennyiben a **rendszer használatával**, vagy az **IKIR-hez történő regisztrációval** kapcsolatban kérdése van, kérjük, hogy jelezze az ikir@bm.gov.hu email címen, vagy a **+3615501522-es** telefonszámon. Kollégáink a hét minden munkanapján várják hívásukat!

Hamarosan folytatjuk

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

Figyelmébe ajánljuk

ORSZÁGJÁRÓ SZAKMAI RENDEZVÉNYSOROZATRA INDUL A LIFE LOGOS 4 WATERS PROJEKT

A Belügyminisztérium az „Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért” című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében hétalkalmas országjáró rendezvénysorozatot szervez 2023. május 25. és június 15. között

„Önkormányzatok klímaadaptációs lehetőségei helyi és regionális szinten”

címmel.

A rendezvénysorozat célja, hogy a fenntartható vízgazdálkodás klímaváltozáshoz való alkalmazkodásban betöltött szerepéről, az önkormányzatok lehetőségeiről a helyi és regionális szintű alkalmazkodás terén tájékoztatást nyújtson, illetve felhívja a figyelmet a projekt keretében meghirdetett Vízgyűjtő Pályázati Program nyújtotta lehetőségekre.

LIFE LOGOS 4 WATERS ROADSHOW

IDŐPONTOK ÉS HELYSZÍNEK

2023.05.25. (csütörtök)	6721 Szeged, Maros utca 1. (Novotel Hotel)
2023.05.31. (szerda)	2890 Tata, Fekete u. 1. (Hotel Gottwald)
2023.06.01. (csütörtök)	2025 Visegrád, Panoráma út 2. (Silvanus Hotel Visegrád)
2023.06.06. (kedd)	8360 Keszthely, Mikus Gyula sétány 5. (Hotel Helikon)
2023.06.08. (csütörtök)	3529 Miskolc, Csabai kapu 8. (City Hotel Miskolc)
2023.06.13. (kedd)	5000 Szolnok, Tisza Ligetsétány (Garden Hotel Szolnok)
2023.06.15. (csütörtök)	7100 Szekszárd, Kossuth Lajos utca 19. (Hotel Merops)

A rendezvény meghívója, mely tartalmazza a részletes programtervet [ITT](#) érhető el.

A rendezvényeken történő részvétel ingyenes, azonban **limitált és előzetes elektronikus regisztrációhoz** kötött, melyet [az alábbi oldalon](#) található online jelentkezési lap kitöltésével tehet meg. Részvételi szándékát kérjük legkésőbb **az adott eseményt megelőző három munkanapig** jelezze a fenti oldalon. Regisztrációja a szervezők visszaigazolását követően tekinthető elfogadottnak.

A rendezvénnyel kapcsolatos további információkért kérem, keressen minket e-mailben a life@bm.gov.hu e-mail címen.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

Elstartolt az E-TÉR szakmai workshop-sorozat – Szolnok után Szombathelyen, majd Budapesten mutatkozik be a szakrendszer

Május 10-én került sor az Elektronikus Térségi Tervezést Támogató Rendszer, az E-TÉR első szakmai workshopjára Szolnokon, ahol a Lechner Tudásközpont szakértői, Devecseri Anikó, Kovácsné Gerecs Krisztina és Juhász Géza Péter mutatták be a szakrendszert, valamint megválasztották a hozzá kapcsolódó kérdéseket. A rendezvény-sorozat májusban további két helyszínen, Szombathelyen és Budapesten folytatódik majd.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Erődítmények a magasból – Válogatás a Fentről.hu légifelvételeiből

A fentről.hu archív légifelvételeiből készült újabb válogatás hazánk egy-egy évszázadokat átvészelt erődítményének, legendás történetű várának madártávlati képét mutatja be. A fekete-fehér, színes és infraszínes légifotókon a „királynék jegyruhája” mellett megcsodálhatjuk azt az erődítményt is, ahol hét tündérszép leánynak tartottak lakodalmat, valamint a híres várat, amelynek köveit hollók rakták.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Szakmai konferencia a megújult TEIR-ről – Felhasználók, adatgazdák, üzemeltetők találkoztak

Konferencián beszéltek meg tapasztalataikat a 2022 augusztusában megújult Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, azaz a TEIR felhasználói, adatgazdái, fejlesztői és üzemeltetői május 3-án, Budapesten. A Lechner Tudásközpont által szervezett eseményen a 3D alapú adat infrastruktúra kialakítása projekt keretében teljeskörűen megújított téradat-kincsestárról tájékozódhattak elméleti és gyakorlati oldalról is a résztvevők.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

GISopen 2023 – Együtt a földmérő, térképész és térinformatikus közösség

Idén már 27. alkalommal rendezték meg a GISopen konferenciát a székesfehérvári Pirosalma Materben, 2023. április 26–28. között. A földmérő és térinformatikus szakma hagyományos rendezvényén ebben az évben is számos előadó képviselte a Lechner Tudásközpontot szolgáltatott újdonságok, nagypontosságú műholdas helymeghatározás, államhatár és ingatlan-nyilvántartás, alaponthálózati, geoinformatikai és kinematikus vonatkoztatási rendszerek témájában.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

E-közmű konferencia: tapasztalatok és lehetőségek az elektronikus közmű-nyilvántartási rendszerben – Szakmai párbeszéd a KÖFOP projekt részeként megvalósult e-közműről

Szakmai konferencián gyűltek össze az Egységes Elektronikus Közműnyilvántartási Rendszer érintettjei a Lechner Tudásközpont szervezésében április 27-én, a Margitszigeten. A fórum résztvevői szakmai irányítói, szakági tervezői, fejlesztői és üzemeltetői, hatósági és közművezeték-üzemeltetői nézőpontból is áttekintették a 3D alapú adat infrastruktúra kialakítása projekt keretében megvalósult elektronikus közműnyilvántartási rendszer működési tapasztalatait és az előtte álló lehetőségeket.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

AZ ÖNKORMÁNYZATI VÁLSÁGKEZELÉS ÉS/VAGY REZILIENCIA – SZAKIRODALMI SZEMLE

[Az önkormányzati válságkezelés és/vagy reziliencia](#). Szakirodalmi szemle; Pálné Kovács Ilona; Tér és Társadalom; 37(1); 3–22. o.; doi: [10.17649/TET.37.1.3465](https://doi.org/10.17649/TET.37.1.3465); 2023
[PDF](#)

„A tanulmány a rezilienciával foglalkozó szakirodalmat elemzi elsősorban a kormányzás, és a decentralizáció szempontjából. A szerző megállapítja, hogy noha a fogalom nem új, de különösen az utóbbi időben vált jellemzővé igazán az interdiszciplináris megközelítés. A covid járvány jelentősen erősítette a rezilienciára épülő szakpolitikák pozícióit, s ez a jelenség a kormányzatok számára is kihívást jelent mind globális, mind nemzeti és helyi önkormányzati szinten. Az elsősorban a járványkezeléssel foglalkozó és a kelet-közép-európai régióra koncentráló szakirodalom szemléje kiterjed a fogalom formálódására, a kormányzási vonatkozásokra, a centralizáció és decentralizáció dilemmájára és a többszintű kormányzásban bekövetkezett változásokra. Az elemzés alapján megállapítható, hogy a centralizációs reflexek rendkívül erősek, a helyi önkormányzatokat érintő megszorítások, az információhiány is akadályozta a szintek együttműködését, de nem voltak előnyös helyzetben a nemzetközi szervezetek sem, mert a nemzetállami kormányzatok nem voltak partnerek az együttműködésben. Fontos tanulság, hogy a kormányzatok minősége jelentős mértékben hozzájárul a válságok sikeres vagy sikertelen kezeléséhez, mint ahogy az is, hogy a válságokra való felkészülést a kormányzatok működésébe rendszer szinten szükséges beépíteni, aminek segítségével elkerülhető, hogy veszélyhelyzetben a rendkívüli eszközök alkalmazása kizárólagos legyen.”

Forrás: www.hirlevel.egov.hu

Pályázati lehetőségek

ÚJRA LEHET PÁLYÁZNI AZ IDŐSBARÁT ÖNKORMÁNYZAT DÍJRA

A pályázat idén 20. alkalommal jelenik meg annak érdekében, hogy a helyben élő idősök közérzetének, jóllétének javítása érdekében a kötelező feladatokon túl tartalmas programokat, kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó önkormányzatok elismerést kapjanak.

A pályázat beküldési határideje **2023. június 15.**

Az elismerés az aktív önkormányzati időspolitika megerősítését, az önkormányzatok idősekért vállalt cselekvő felelősségét és az időügyi tevékenységek konkrét eredményeinek fejlesztését szolgálja. A 2023. évi pályázati kiírás kiemelt figyelmet fordít azokra a többletfeladatokra, amelyekkel az önkormányzatok az idősök aktív közösségi részvételét fokozták, az elszigetelődés, a magány, a tétlenség ellen szervezett programokat valósítottak meg az elmúlt évben.

A pályázati kiírással a döntéshozók elismerik az önkormányzatok többlettevékenységét, feladatvállalását, különösen azokat, amelyek:

- a demenciával élők és hozzátartozóik információhoz való jutását segítették (pl. Alzheimer Cafék, memória kávézók működtetésével, azokon való részvétel támogatásával),
- az idősök rendszeres testmozgása, egészséges életmódja érdekében támogatták a helyi kezdeményezéseket (pl. szenior tánc, jóga, gyaloglóklub, stb.),
- az idősök kulturális igényeinek kielégítéséhez rendszeresen szervezett programokkal (színház, kézművesség, hagyományörzés, stb.) járultak hozzá.

A díj elnyerésével 1.500.000 forintos pénzjutalom jár, amelyet a nyertes önkormányzatok még idén megkapnak.

Az Idősbarát Önkormányzat Díj alapítása óta eltelt években ezerkétszáznál is több pályázat érkezett a felhívásra, és 146 település részesült az elismerésben. A helyben hozott intézkedések elősegítették, hogy az időskorú lakosok a munkával töltött évek után megváltozott élethelyzetükben is megbecsült, értékes tagjai lehessenek közösségüknek és a társadalomnak.

A pályázati dokumentáció [itt](#) ([Pályázati felhívás](#); [Pályázati űrlap](#); [Értékelési szempontok](#)) érhető el.

Készítette: Kulturális és Innovációs Minisztérium, Gyermekügyi és Időügyi Főosztály

VERSENYFELHÍVÁS – VIRÁGOS MAGYARORSZÁG VERSENY 2023

A Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) 2023-ban 30. alkalommal indítja útjára a Virágos Magyarország versenyt, amelyre önkormányzatok nevezhetnek. A kezdeményezés 1994

óta töretlen népszerűségnek örvend, évente közel 350 települést mozgat meg, és a hazai falvak és városok mellett idén is várjuk Erdély, a Vajdaság és a Felvidék magyar lakta településeit az indulók között.

A verseny célja a kulturált és vonzó településkép kialakítása, a fenntartható fejlődés szempontjainak következetes alkalmazása, a településen élők összefogásának ösztönzése, életminőségük javítása, a környezettudatos gondolkodás és szemlélet erősítése, valamint a természeti és az épített örökség megőrzése, gyarapítása.

Visszatérve a környezetszépítő mozgalom eredeti célkitűzéseire, idén ismét öt kategóriában hirdetjük meg a versenyt:

- falu: 1000 főig,
- falu: 1000 fő fölött,
- város: 30 000 főig,
- város: 30 000 fő fölött,
- Budapest kerületei.

Emellett 2021 óta lehetőség nyílik tematikus pályázat benyújtására is, amelyben az elmúlt öt év sikeresen megvalósított zöldfelületfejlesztéseit, partnerségi programjait mutathatják be a nevezők.

Ezeket az alábbi témákban várjuk:

- Legvirágosabb főtér
- Az év fasora
- Az év óvodakertje
- Virágzó közösség díj
- Az év zöld innovációja díj
- Virágos városi séták

A klasszikus kategóriák mellett minden önkormányzat jelentkezhet egyidejűleg tematikus megmérettetésre is, de nevezhet csak a tematikus kiírások valamelyikére, ezzel is növelve esélyeit a sikeres versenyzésre. A tematikus kategóriákban egy rövid bemutatkozó anyagot várunk, amelyet az erre létrehozott online felületre tölthetnek fel a pályázók. Ennek elkészítését a honlapunk tájékoztató anyagai segítik.

A Magyar Turisztikai Ügynökség és a verseny szervezőbizottsága a környezetszépítő kezdeményezéssel továbbra is nyitni kíván a határon túli magyarlakta települések felé. Ezért a tavalyi évhez hasonlóan az erdélyi, a vajdasági és a felvidéki magyarlakta településeket is arra buzdítjuk, hogy vegyenek részt a megmérettetésen.

A helyszíni zsűrizések személyes jelenléttel történnek a nyár folyamán. A felkészülési és bírálati időszakban az országosan elismert kertész, tájépítész, várostervező, környezetvédő és turisztikai szakemberekből álló szakmai zsűri az értékelés mellett tanácsadást is nyújt a pályázóknak.

A zsűri a szakmai értékeléskor fokozottan figyel

- a település gondozottságára, tisztaságára, egységes képére;
- a fenntarthatósági és fejlesztési tervekre;
- a település zöldfelületi programjára, fejlődésére;
- a közösségi részvételre, a lakosság és a civil szervezetek bevonására;
- a település turisztikai jelentőségére és felkészültségére, látogató- és vendégbarát szemléletére;
- az önkormányzat erőfeszítésére, fenntartói szerepére és stratégiai gondolkodására;
- a nevelési-oktatási intézmények környezettudatos programjaira és eredményeire;
- valamint a korszerű hulladékgazdálkodásra és megújuló energiafelhasználásra.

A zsűrizési szempontok és súlyuk a bírálatban a következők:

– a település zöldfelületeinek minősége
(növényalkalmazás, burkolatok, utcabútorok, fenntartás tervezettsége, minősége)	50%
– környezetvédelem, fenntarthatóság, környezeti nevelés
(környezeti elemek védelme, környezeti nevelés, klímatudatosság, fenntarthatóságot segítő tevékenységek)	15%
– közösségi részvétel a település zöldfelületeinek kialakításában
(a lakosság, helyi közösségek, vállalkozások részvétele a közterületek szépítésében, helyi virágosítási verseny, közösségi tervezés, konzultáció)	15%
– turisztikai vonzerő, turistabarát környezetkialakítás
(turisztikai attrakciók környezete, turisztikai tájékoztatás, vendégszeretet)	10%

- önkormányzat felkészültsége, a versenyben való részvétele 10%
(szakmai felkészültség, tervszerűség, stratégiai gondolkodás színvonala, a zsűrizésre történő felkészülés és a zsűrizés menetének lebonyolítása)

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2023. június 15.

A regisztráció és a részvétel díjmentes.

Jelentkezni a Virágos Magyarország weboldalán, az alábbi linken keresztül lehet:

<https://viragosmagyarorszag.hu/telepules-regisztracio>

Versenyszerzés és további részletes információ:

<https://viragosmagyarorszag.hu/viragos-magyarorszag-telepulesi-verseny---versenyfelhivas-2023>

A résztvevő települések a www.viragosmagyarorszag.hu oldalon történt regisztrációt követően a folyamat során megadott e-mail címre jóváhagyó e-mailt kapnak, majd az ebben szereplő linkre kattintva jutnak el a nevezési felületre.

Pályázatukat a nevezési felületen nyújthatják be. A nevező településnek jó minőségű digitális fényképekkel is készülniük kell (1-10 db között, egyenként 1-5 MB közötti méretben készítve).

További információ:

www.viragosmagyarorszag.hu;

facebook.com/viragosmagyarorszag;

viragos@mtu.gov.hu

Készítette: Magyar Turisztikai Ügynökség

A BELÜGYI TUDOMÁNYOS TANÁCS CHATGPT ÉS MÁS NAGY NYELVI MODELLEK ALKALMAZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI ÉS EGYBEN BIZTONSÁGI KÉRDÉSEI CÍMŰ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

I. A pályázat preambuluma

Napjainkban, vagyis a tudásalapú, más szóhasználatnál az információs társadalom korában a társadalom tagjai egy újfajta ipari forradalom részesei, amelynek ténye sok esetben nem is tudatosul a hétköznapi emberekben. Új jelenséggént a világ köztudatában megjelent ChatGPT egyenesen „felrobbantotta” a világ információs társadalmának jelentős részét. Olyan radikálisan új jelenségről beszélünk, amely képes volt az indulását követő ötödik napon már több mint 1 millió felhasználót felmutatni, majd néhány hónap alatt több mint 100 milliós nagyságrendet elérni, és a regisztráltak száma folyamatosan növekszik. A ChatGPT és más nagy nyelvi modellek (*Large Language Model, LLM*) használata széles társadalmi rétegeket érint, az élet minden területére beszivárog, kihatással van az egyének magánéletére, a társadalmi szervezetek, a gazdasági és állami szereplők tevékenységére, továbbá a társadalmi entitások közötti kapcsolatokat, folyamatokat is mélyrehatóan átalakíthatja, jelentős és számos etikai és jogi kérdést felvetve.

Egy korábbi gondolatot idézve: a mesterséges intelligencia (a továbbiakban: MI) kutatói már kezdetekben sem voltak szerények a várható sikereket illetően. Gyakran idézik Herbert Simonnak a következő, 1957-ből származó kijelentését: *”Sem meglepni, sem sokkolni senkit nem célozom – de a legegyszerűbben összefoglalva azt mondhatom, hogy a világban léteznek ma már gondolkodó, tanuló és kreatív gépek. E képességük rohamosan fog fejlődni, és – a közeljövőben – az általuk feldolgozott problémák köre összemérhető lesz azokkal a problémákkal, amelyekkel az emberi elme eddig megküzdött.”*⁷

A gazdaságtörténészek szerint a negyedik ipari – információs – forradalom egyik legfőbb kihívása, hogy az információs társadalmak jelenlegi fejlődési szakaszában az információs rendszerek által folyamatosan előállított és bennük tárolt hatalmas, erőforrásként is értelmezhető adattömeget, az ún. big data-t - hitelességétől függetlenül - milyen mértékben, milyen hatékonysággal képesek feldolgozni, információvá alakítani és a társadalmak hasznára fordítani.

Az információs társadalom jelenlegi fejlődési szakaszában közép- és hosszútávon azok a társadalmak lesznek képesek hatékonyan és eredményesen működni, valamint egymással együttműködni, melyek a természeti erőforrásokat költséghatékonyan hasznosítják, a társadalmi és gazdasági folyamatokat pontosan elemzik, értékelik, az új tudományos eredményeket innovatívan, pragmatikusan hasznosítják.

Az információtömeg robbanásszerű növekedése a Belügyminisztérium irányítása alá tartozó rendészeti-, egészségügyi-, köznevelési-, gondoskodáspolitikai-, vízügyi- és önkormányzati szektorra is jellemző. Ugyanakkor az információk mennyisége, összetettsége, valamint a rendelkezésre álló humánerőforrás miatt az adatok hatékonyan már nem feldolgozhatók, így a bennük rejlő potenciál teljes spektruma nem kiaknázható. E jelenség hátrányos következményeinek csökkentése érdekében elengedhetetlenül szükséges korunk egyik legnagyobb vívmányának és legintenzívebben fejlődő területének, a mesterséges intelligenciának fejlesztésében és alkalmazásában rejlő lehetőségeket tanulmányozni és előnyeit, hátrányait vizsgálni. A rendészet területén már alkalmaznak működő – jellemzően hibrid, tehát különböző technológiákat ötvöző – kísérleti MI megoldásokat, azonban ezek konkrét rendvédelmi feladatokhoz és jogszabályi keretekhez történő adaptálása kihívást jelent.

Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiája 2030-ig határoz meg célkitűzéseket. Nagy jelentőséggel bír az ország információs társadalmának fejlődése és versenyképességének növelése, valamint az MI rendszerek kutatása és hatékony alkalmazása miatt. Minden e stratégiához kapcsolódó kutatás, program és fejlesztés a jövő társadalmának fundamentumát jelenti. Ezek a kutatások, programok vagy fejlesztések mind az egyéneket érintő hétköznapi életre, életmódra, mind a különböző közösségek, szervezetek, intézmények működésére, mind pedig a tudomány egyes területeire, ágaira, például műszaki tudományokra, orvosi tudományokra, társadalomtudományokra (szociológiára, pszichológiára, jogtudományra, rendészettudományra, hadtudományra) irányulhatnak.

⁷ Mesterséges Intelligencia Elektronikus Almanach, 1.3. fejezet: A mesterséges intelligencia története.

http://project.mit.bme.hu/mi_almanach/books/aima/ch01s03 [Letöltve: 2023.04.12.]

Prognosztizálható, hogy az MI megoldások, mint a ChatGPT és más nagy nyelvi modellek, az információs társadalmak életében már a közeli jövőben kiemelt szerepet fognak betölteni, így védelmükre is kiemelt figyelmet kell fordítani. Egyrészt az általuk betöltött funkciók alapján lehetnek elsődleges célpontok, illetve az interdependencia jelensége okán a kieső funkció hatásából eredően másodlagos célpontok. Az MI megoldásokra (infrastruktúrák és rendszerek) más országok kiberhadviselési rendszerei, a kiberbűnözés és a kiberterrorizmus tekinthet célpontként, de meg kell említeni az ipari kémkedést is, amely megjelenhet az új, vagy újszerű kutatási eredmények megszerzése kapcsán. Az előzőkre tekintettel a védelemre az MI rendszerek kialakításának és üzemeltetésének minden szakaszában figyelmet kell fordítani.

A potenciális MI kutatási irányok mindegyikére igaz, hogy az MI megoldások gyakorlati megvalósításán túl a jogszabályi keretek kidolgozása is alapos munkát igényel. Ez kiemelten igaz a társadalmi folyamatokba, a társadalmi környezetbe aktívan beavatkozó megoldások (például az önvezető járművek, a ChatGPT és más nagy nyelvi modellek) szabályozására, mert itt nem meglévő jogszabályokat kell módosítani, hanem olyan, eddig nem kidolgozott elveket kell megalapozni, megalkotni és lefektetni, melyek a társadalmat kiemelten foglalkoztathatják. Ennek okán szükséges megvizsgálni, hogy az MI kapcsán értelmezhető autonómiának, illetve adaptivitásnak mekkora szabadságfokot lehet engedni, és milyen prioritásokat kell megfogalmazni az adott jogszabályi keretek között.

A fentiekre figyelemmel a Belügyi Tudományos Tanács pályázatot hirdet *ChatGPT és más nagy nyelvi modellek alkalmazásának lehetőségei és egyben biztonsági kérdései* témakörben annak érdekében, hogy írásra serkentse mindazokat, akik valamilyen módon érintettek, illetve érdekeltek a meghirdetett témakörökben. A pályázat meghirdetésének célja, hogy a Belügyi Tudományos Tanács az állomány tagjainak szakmai ismereteit és értékes gyakorlati tapasztalatait, valamint a téma iránt érdeklődő szakemberek véleményét és javaslatait megismerje.

A pályaművek elsősorban az életszerű, valós problémákra megoldást kínáló ötletek rendszerszemléletű megközelítéssel történő megoldásait mutassák be, ne műszaki és matematikai megközelítésű tartalmat tükrözzenek.

II. A pályázat címe és témakörei

A ChatGPT és más nagy nyelvi modellek alkalmazásának lehetőségei és egyben biztonsági kérdései

Pályaműveket az alábbi két témakörben lehet benyújtani:

I. *A ChatGPT és más nagy nyelvi modellek (LLM-ek) alkalmazásának lehetőségei*
Témajavaslatok, kérdéskörök (a teljesség igénye nélkül):

- a gépi tanulás és a mesterséges intelligencia elhatárolása az elektronikus információs rendszerek védelmében;
- az LLM alapú MI megoldások fejlesztési és üzemeltetési módszerei, költségei, a megoldások fenntarthatósága;
- a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása a kiberbiztonsági fenyegetések felismerésében, értékelésében, elhárításában;
- valós idejű vagy tárolt szöveg, audio, kép- és video feldolgozás, tartalmak alkotása/generálása LLM alapú multimodális modellek segítségével;

- összadatforrású sajtófigyelés MI alapú nyelvi modellek segítségével;
- beszédfelismerő és akusztikus alkalmazások, tárgyalások, tanúmeghallgatások leiratai és ezek feldolgozása beszédtechnológiai és nyelvi modellek segítségével;
- generatív MI módszerek felhasználási lehetőségei a bűnözői körök által, példák;
- ügyfélszolgálatok automatizálása ChatGPT és más LLM-ek, illetve MI alapú beszédtechnológiai rendszerek segítségével;
- milyen hatással van a ChatGPT és kapcsolódó megoldások a munkaerőpiacra, és hogyan változtatja meg az emberek munkáját, életét;
- milyen társadalmi és etikai kihívásokat vet fel a ChatGPT és kapcsolódó megoldások alkalmazása, illetve hogyan lehet ezeket a kihívásokat kezelni;
- milyen hatással van az a ChatGPT és más LLM-ek a gazdasági növekedésre és a versenyképességre, illetve hogyan lehet ezt az eszközt a gazdasági fejlődés elősegítésére használni.

II. ChatGPT és más nagy nyelvi modellek (LLM-ek) biztonsági kérdései, szervezeti és társadalmi hatásai

Témajavaslatok, kérdéskörök (a teljesség igénye nélkül):

- jogi, etikai kérdések; az egyéni felelősség;
- a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazásának hatása a szervezet humánpolitikájára; a büntetőjogra; a rendészeti felsőoktatás átalakulására;
- a személyes adatok a ChatGPT és más LLM-ek által történő felhasználásának adatvédelmi kérdései (tanítás és futtatás során);
- rendvédelmi MI politika és stratégia javaslatok a ChatGPT és más LLM-ek szempontjából;
- milyen kockázatokkal jár a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása a biztonság és a magánélet szempontjából, illetve hogyan lehet ezeket a kockázatokat minimalizálni;
- milyen társadalmi és etikai kihívásokat vet fel a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása;
- milyen hatással lehet a ChatGPT és más LLM-ek az emberi munkaerőre, és hogyan lehet hatékonyan az emberek munkanélküliségét vagy elavult képességeit ezek felhasználásával javítani;
- milyen kockázatokkal járhat a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása az egészségügy területén; a pénzügyi szektorban;
- milyen kockázatokkal járhat a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása katonai területen, és hogyan lehet megoldani az MI fegyveres konfliktusokban történő alkalmazását vagy az emberi döntéshozók feladatainak automatizálását.

További felmerülő kérdések, témák fogalmazhatóak meg a pályázat tárgyát illetően, például: Vajon az MI-t tiltani kellene vagy együtt dolgozni vele?; Mennyire képes kritikusan dolgozni a ChatGPT?; Mikorra lehet eszköz a ChatGPT?; Okosabb mint „MI”, emberek?; Mik a személyre szabott tanulás lehetőségei?; Milyen felkészültséget igényel az MI alkalmazásának használata?; A képességek javulása érdekében az egyént vagy a rendszert kell a másikkal igazítani?; Mi kell a ChatGPT jó használatához, milyen alapképességek szükségesek hozzá?; Képes az MI emberi kapcsolatok javítására?; kollaboráció, mint legfontosabb kérdés az ember-ember, valamint ember-gép között; az MI rendszerek tanításához és teszteléséhez kialakított adatbázisok jelentősége; Adatvédelmi szempontból milyen aggályokat vetít előre a ChatGPT megjelenése?; A ChatGPT függőséget okozhat és személyiség torzuláshoz vezethet?; etikai és emberi felelősség kérdése a ChatGPT-vel szemben.

III. A pályázók köre

A pályázaton természetes személyek vehetnek részt. Pályázni egyénileg vagy kollektív munkával, egy vagy több magyar nyelvű, eddig még nem publikált, máshová be nem nyújtott tanulmánnyal lehet.

IV. A pályamű benyújtásának feltételei

A pályázatok benyújtásának módja: kizárólag elektronikus úton, a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén, <http://palyazat.bm-tt.hu/> oldalon.

A pályázat feltöltésének határideje: 2023. október 1. 24:00

A pályázat elbírálásának határideje: 2023. november 15.

Kizárólag a határidőig véglegesített, beadott pályaművek kerülnek elbírálásra/befogadásra!

A **pályaművön** annak **címén és a jeligén kívül egyéb**, a pályázó személyének azonosítására alkalmas adat, jelölés **nem szerepelhet!**

A pályázati felületen **pályázat benyújtására csak bejelentkezés nélkül van lehetőség.** Amennyiben mégis bejelentkezett, a rendszer által generált hibaüzenet fog megjelenni a pályázat benyújtásakor. Kérjük, hogy ebben az esetben jelentkezzen ki, és így töltsse fel pályázatát az anonimitás biztosítása érdekében.

A pályázat sikeres beadásának tényéről (mivel a pályázóra vonatkozó személyes adat nem kerül a pályázat beadása során rögzítésre) a pályázati felületen tájékozódhat, ahol valamennyi beadott pályázat jeligéje olvasható.

Kérjük, hogy olyan **jeligét válasszon, amely ezen a listán nem szerepel.**

V. A pályázat elvárt elemei

- jeligével ellátott pályamű (a jelige ne legyen alkalmas a szerző kilétének azonosítására);
- a pályamű rövid tartalmi ismertetése maximálisan 1 (azaz egy) gépelt oldal terjedelemben;
- nyilatkozat, amelyben a szerző – a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén – nyilatkozik arról, hogy a pályamű teljes egészében a saját szellemi terméke;
- a személyes adatok kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat, amely szintén a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén található.

VI. A pályamű formai követelményei

- **A pályamű terjedelme** nem kötött, de a törzsanyag (mellékletek nélkül) lehetőleg **minimum 1, maximum 3 szerzői ív között** mozogjon (egy szerzői ív 21 gépelt oldal, 1 oldal A/4 méret, 32 sor, soronként 62 leütés, a bal szélén 4 cm-es, jobb szélén 2,5 cm-es margóval számolva).
- A szövegszerkesztés során a Times New Roman betűtípust kérjük alkalmazni.
- Különösen fontos a pályamű világos felépítése, az egyes fejezetek, részek elkülönítése, a címfokokozatok egyértelmű hierarchiája. A tartalomjegyzékben leírt

- címek, illetve azok sorrendje pontosan egyezzen a szövegben szereplőkkel.
- A címfokozatokat jelöljük decimális számozással, legfeljebb három szintig (pl. 1.1.2.). Szükség esetén ez alatt is használhatunk alcímet, külön számozás nélkül. A szövegben a címeket emeljük ki félkövér szedéssel és nagyobb betűmérettel, illetve hagyjunk előttük-utánuk üres sor.
 - A szerző kereszt- és családnévének sorrendje mindig a nyomtatványon olvashatóval egyezzen meg, külföldi szerző esetében tehát a vezetéknevet nem emelhetjük ki a címleírás első szavául. A szerző megnevezésénél a vezetéknev mellett a keresztnév kezdőbetűje kerül feltüntetésre. A vezetéknevet és a keresztnévet vessző választja el egymástól.
 - Több szerző esetén az egyes szerzők neve közé nagyköötőjel kerüljön. A szerző neve után zárójelbe kerüljön a megjelenés éve.
 - Ugyanazon szerző különböző művei a megjelenés sorrendjében kövessék egymást, kezdve a legfrissebb művel, haladva a legrégebbi felé. Ha egy szerzőtől ugyanazzal az évszámmal több mű is szerepel, akkor teszünk egy kisbetűt az évszám után folytatólagosan: (2012a) (2012b).
 - Dőlt kisbetűkkel szedjük a könyv címét, illetve folyóiratcikk esetén a tanulmányt közreadó folyóirat nevét.
 - A kötet szerkesztőjének neve után a szerk. szócska áll. Idegen nyelvű kötet esetén az adott nyelvnek megfelelő rövidítést használjuk: *ed.* (angol, olasz, latin); *éd.* (francia); *Hrsg.* vagy *Hg.* (német).
 - Szerkesztett könyveknél, folyóiratoknál és egyéb közleménynél a hivatkozások végén meg kell adni az oldalszámokat is. Az oldalszámok elé egy 'pp.' rövidítés kerüljön. Számok között nagyköötőjelet használunk.
 - Egy könyv 2., 3. stb. kiadására a kiadási évet követő felső index-számmal utalunk: 1964².
 - Internetes hivatkozásoknál a link után szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma.
 - Ha bármelyik adat hiányzik, értelemszerűen ki kell hagyni.
 - A pályaműben szereplő összes képnél, ábránál, táblázatnál szükséges sorszám, cím/aláírás, illetve a forrás feltüntetése. Ha a szerző maga készítette az ábrát/táblázatot, ezt „Saját szerkesztés” szöveggel jelölje (pl. 6. ábra: Külső finanszírozási képesség a GDP százalékában, szektorok szerint. Forrás: MNB: Inflációs jelentés, 2016. június). A táblázatokat, ábrákat, képeket arab számokkal kell megszámozni és a táblázat, ábra, kép alatt középre helyezett címmel, forrásmegjelöléssel kell ellátni, ami 10-es méretű Times New Roman betűkkel van kiírva.
 - Fontos az ábrákon szereplő feliratok, adatok, skálák hiánytalan és olvasható feltüntetése. Idegen nyelvű szöveget tartalmazó ábráknál szükséges a magyar fordítást is leírni, különösen a szaknyelvi kifejezések esetén.
 - A pályaműben mind a szó szerinti idézetek, mind a tartalmi idézés (parafrázis) forrását minden esetben külön jelölni kell. A jelölésnek tartalmaznia kell a forrásmű oldalszámát is, illetve jogszabály esetén a konkrét bekezdést, pontot stb. A szövegben a szó szerinti idézetek kezdetét és végét az idézőjelek használatával egyértelműen jelölni kell. Kérjük, hogy szövegekőzi hivatkozást alkalmazzon (pl. Graysmith 1976; Graham–Robinson 2004: 33).
 - Lábjegyzetet csak fogalommagyarázat, vagy valamilyen kiegészítő információ megjelenítésére használunk.
 - A pályamű végén szereplő irodalomjegyzéknek minden forrásművet tartalmaznia kell, amelyből szó szerinti vagy tartalmi idézés történt a szövegben. A forrásművek

jelölésének pontosnak, teljesnek és egységesnek kell lennie. A forrásművek felsorolásánál az alfabetikus sorrendet kell követni, indokolt esetben csoportosítva azokat (pl. szerzői művek, jogszabályok, adatbázisok).

Hivatkozások jelölése az irodalomjegyzékben

Önálló mű:

Szerző neve (megjelenés évszáma) *Mű címe*. Kiadó helye, Kiadó neve.
Pl.: Graysmith, R. (1976) *Zodiac*. New York, Berkley Books.

Szerkesztett kötetben megjelent tanulmány:

Szerző neve (megjelenés évszáma) Tanulmány címe. In: Szerkesztő neve (szerk.) *Kiadvány címe*. Kiadás helye, Kiadó neve. kötetbeli oldalszám.
Pl.: Golnhofer, E. (2003) A tanuló. In: Falus, I. (szerk.) *Didaktika - Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. pp. 38–56.
Pl.: Katona, T. (2012) Gondolatok a hazugságvizsgálatról az Emberi Jogok Európai Egyezményének tükrében. In: Juhász, Zs.–Nagy, F.–Fantoly, Zs. (szerk.) *Ünnepi kötet Dr. Cséka Ervin professzor 90. születésnapjára*. Szeged, SZEK Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. pp. 261–274.

Folyóiratban megjelent tanulmány:

Szerző neve (megjelenés évszáma) Tanulmány címe. *Folyóirat Neve*, (az illető évfolyam kötetszáma arab számmal – megadása nem kötelező), megjelenés éve/füzetszám, oldalszám. Amennyiben van doi azonosító szám.
Pl.: Bögel, Gy. (2008) A schumpeteri „teremtő rombolás” módjai az infokommunikációs iparban. *Közgazdasági Szemle*, Vol. 55. No. 4. pp. 344–360.
Pl.: Taylor, M. (2020). Personality Styles: Why They Matter in the Workplace. *Economic Alternatives*, Issue 1. pp. 148–163. doi: [10.37075/EA.2020.1.08](https://doi.org/10.37075/EA.2020.1.08)

Internetes hivatkozás:

Szerző neve (megjelenés éve) *Tanulmány címe*. Forrás neve vagy webcím neve. Új sorban link: [Letöltés ideje]. – Ha nincs megadva évszám és/vagy oldalszám, akkor csak a meglévő információ szerepel.
Pl.: Kampis, Gy. (2013) *A hazai felsőoktatás kutatási szerkezetelemzése*. Petabyte Kft.- Oktatási Hivatal.
https://www.oktatas.hu/felsooktatasi/projektek/tamop721_eszafejl/projekthirek/hazai_tudomanyterkep_felmeres/ [Letöltve: 2019.04.05.].
Pl.: Marketing Charts (2018) *3 Interesting Stats on Youths' Emerging Video Viewing Methods*.
<https://www.marketingcharts.com/digital/video-105344> [Letöltve: 2020.12.09.].

VII. A pályázat elbírálása, díjazása

A pályaművek elbírálásakor lényeges szempont a megadott témakörhöz való kötődés, a következtetések és javaslatok gyakorlati alkalmazhatósága, valamint a feldolgozás igényessége⁸.

⁸ A feldolgozás igényessége alatt a vonatkozó téma szakirodalmának ismerete, annak alkotó módon való alkalmazása, új szakmai tudományos ismeretek, összefüggések, módszerek és eljárások megfogalmazása, kidolgozása érthető.

Elvárás továbbá az is, hogy a dolgozat tartalmilag és formailag rendszerezett, logikus felépítésű legyen, a végén összefoglalást is tartalmazzon, amelyben szerepelnie kell az innovációs javaslatok alkalmazásának és/vagy hasznosításának is. A bírálati folyamat két részből áll. Az első részben az online pályázati felületen a téma tudományos és szakmai elismertségű szakértői bírálók pontozzák és szövegesen értékelik a benyújtott jelígés, anonim pályázatokat. Ezt követően a Belügyi Tudományos Tanács elnöke által felkért bizottság a bírálók értékelése alapján dönt a díjazásról. A pályázatokat bíráló bizottság fenntartja a jogot, hogy a formai követelményeknek meg nem felelő pályaműveket nyomós okból – pl. a pályázó személyének azonosítására alkalmas adatok pályaművön történő szerepeltetése miatt – kizárja a bírálati eljárásból.

A pályázatra beérkező tanulmányok közül a bíráló bizottság témánként az első három helyezettet pénzjutalomban részesíti, valamint különdíjat adományozhat.

Első díj témánként:	600.000.- Ft (bruttó)
Második díj témánként:	300.000.- Ft (bruttó)
Harmadik díj témánként:	200.000.- Ft (bruttó)
Küöldíj témánként:	200.000.- Ft (bruttó)

VIII. Eredményhirdetés

A pályázat bírálati szakaszának lezárulásáról a pályázók a [Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén](#) kapnak tájékoztatást. Ekkor a pályázó belép, vagy ha eddig nem tette meg, regisztrál az online pályázati felületen, a jelíge és a megadott titkos kód segítségével azonosítja magát, majd ezt követően megtekintheti pályázatának eredményét. A fent említett két felületen adunk tájékoztatást a díjátadó pontos időpontjáról és helyszínéről is.

A pályázati díjak átadására a Belügyi Tudományos Tanács – az MTÜ 2023 belügyi fejezet ünnepi zárásaként megrendezett – ülésen kerül sor.

A pályázó a pályamű benyújtásával tudomásul veszi, hogy annak díjazása esetén a felhasználási jogok a Belügyi Tudományos Tanácsot illetik meg.

A Belügyi Tudományos Tanács fenntartja a jogot, hogy a díjakat az egyes eredménykategóriákban ne adja ki, vagy megosztott díjazást alkalmazzon.

A legjobb pályaműveket – függetlenül attól, hogy érték-e el helyezést – a Belügyi Tudományos Tanács szerkesztett formában, a [Rendvédelem](#) című online folyóiratában közölni kívánja.

A pályázattal kapcsolatos további információt a Tudománystratégiai és -koordinációs Főosztály munkatársai a tudomanystrategia@bm.gov.hu e-mail címen nyújtanak.

A Belügyi Tudományos Tanács minden pályázónak eredményes munkát kíván!

Dr. Felkai László
Belügyminisztérium
közigazgatási államtitkár
Belügyi Tudományos Tanács
elnök

PÁLYÁZAT A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM PhD HALLGATÓI SZÁMÁRA DOKTORI KÉPZÉSI DÍJ, DOKTORI FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁSI DÍJ KÖLTSÉGÁTVÁLLALÁSÁRA

A Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára és a Belügyi Tudományos Tanács pályázatot hirdet a Nemzeti Közzolgálati Egyetem PhD hallgatói számára a doktori képzési díj, illetve a doktori fokozatszerzési eljárás díj költségátvállalására a 2023/2024. tanévre

A pályázat célja a belügyi tudományos kutatói utánpótlás, a PhD (doktori) tudományos fokozat megszerzésének elősegítése útján.

Pályázhat a Belügyminisztérium, valamint a belügyi szervek állományában lévő (hivatásos állományú, kormánytisztviselő, munkavállaló, rendvédelmi igazgatási alkalmazott) azon személy, aki:

- felvételt nyert a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) valamely doktori iskolájának (Rendészettudományi Doktori Iskola, Hadtudományi Doktori Iskola, Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola, Katonai Műszaki Doktori Iskola) egyéni felkészülésben történő vagy szervezett önköltséges doktori (PhD) képzésére,
- PhD (doktori) fokozatát még nem szerezte meg,
- vállalja, hogy a 2023/2024. tanévben teljesíti a doktori iskola által előírt tanulmányi kötelezettséget, doktori fokozatszerzési eljárás díj költségátvállalása esetén a doktori értekezés sikeres védését,
- vállalja, hogy a pályázat időtartama alatt minimum egy, legalább „B” kategóriás folyóiratban publikációja megjelenik.

Nem pályázhat, aki bármely más, állami költségvetés által finanszírozott ösztöndíjban, egyéb képzési támogatásban részesül.

A pályázat határozott időre, a 2023/2024. tanév két félévére szól. A pályázat benyújtása a képzés következő éveiben, a tanulmányi kötelezettségek eredményes teljesítése esetén megismételhető.

A költségátvállalás maximális mértéke a 2023/2024. tanévben, szervezett képzés esetén bruttó 130.000 Ft/félév, egyéni felkészülés esetén bruttó 130.000 Ft, doktori fokozatszerzés esetén 175.000 Ft. A költségátvállalás összege a következő tanévre nem vihető át.

A nyertes hallgatók 2023/2024. tanév I. félévétől részesülnek költségátvállalásban, melyet a Belügyminisztérium közvetlenül az NKE folyószámlájára utal.

A bíráló bizottság a pályázók számára, a pályázat tartalmára, körülményeire figyelemmel a fentiekől eltérő költségátvállalási mértéket is megítélhet, illetve fenntartja magának azt a jogot, hogy nem osztja ki az e célra elkülönített teljes összeget.

A pályázat keretében rendelkezésre álló forrás maximális összege 2023/2024. tanévben bruttó 4 millió forint.

A pályázat elvárt elemei:

- a felvételtől szóló értesítés másolata;
- a szakmai önéletrajz;

- az elfogadott kutatási tématerv;
- az eddigi tudományos és szakmai publikációk jegyzéke;
- a személyes adatok kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat (az BTT online pályázati felületére történő regisztrációkor) és a költségátvállalási nyilatkozat (pályázat benyújtásakor) elfogadása.

A pályázatok benyújtásának módja: kizárólag elektronikus úton, a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén, <http://palyazat.bm-tt.hu/> oldalon.

A pályázat feltöltésének határideje 2023. szeptember 4. 24:00

Kizárólag a határidőig véglegesített, beadott pályaművek kerülnek befogadásra, elbírálásra.

A pályázattal kapcsolatos további információt a Belügyminisztérium Tudománysztratégiai és -koordinációs Főosztály Titkársága a tudomanystrategia@bm.gov.hu e-mail címen ad.

A pályázatokat – Dr. Felkai László közigazgatási államtitkár, a Belügyi Tudományos Tanács elnöke által felkért – háromtagú bíráló bizottság értékeli. A bíráló bizottság döntésével kapcsolatban jogorvoslatnak helye nincs.

A pályázatok elbírálásáról a pályázók **2023. szeptember 11-ig** kapnak értesítést a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén keresztül a *Bírálat* menüpontban.

Dr. Felkai László
Belügyminisztérium
közigazgatási államtitkár
Belügyi Tudományos Tanács
elnök

IDÉN IS PÁLYÁZHATNAK AZ ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁGOK

A központi költségvetés idén is támogatást biztosít az önkormányzati tűzoltóságok fejlesztésére. A rendelkezésre álló 225 millió forintba a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság pályázatot írt ki.

Folytatódik az önkormányzati tűzoltóságok fejlesztése, az elmúlt öt év gyakorlatához hasonlóan 2023-ban is támogatásban részesülhet a Magyarországon működő hatvan önkormányzati tűzoltóság. Az egyes tűzoltóságok maximum négymillió forintba pályázhatnak.

Pályázni természetbeni juttatásra, azaz a katasztrófavédelem által beszerzett tűzoltó szakszerezésekre vagy EDR rádiókra lehet, illetve pénzübeli támogatás is elnyerhető, ami tűzoltóvédő- és technikai eszközök beszerzését, gépjárműfecskendők és tűzoltótechnikai eszközök felújítását, javítását, vagy szertárépítést, felújítást foglal magában.

A pályázati dokumentációkat az önkormányzati tűzoltóságoknak 2023. május 25-ig kell eljuttatniuk ahhoz a hivatásos tűzoltósághoz, amellyel együttműködési megállapodást kötöttek. A beérkezett pályázatok elbírálása legkésőbb 2023. július 7-ig megtörténik.

A pályázati kiírás és a hozzátartozó mellékletek elérhetőek az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (www.katasztrofavedelem.hu) honlapján.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLETEK ÉS ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK IS PÁLYÁZHATNAK

A központi költségvetésben az elmúlt évekhez hasonlóan idén is hétszázmillió forint áll rendelkezésre az önkéntes tűzoltó egyesületek és az önkéntes mentőszervezetek támogatására. Ebből az összegből hatszázmillió forint az önkéntes tűzoltó egyesületek, százmillió pedig a mentőszervezetek fejlesztésére fordítható. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a Magyar Tűzoltó Szövetség közreműködésével közösen pályázatot írt ki, a hivatásos tűzoltósággal együttműködési megállapodással rendelkező tűzoltó egyesületeknek május 25-ig kell eljuttatniuk pályázati anyagukat az illetékes tűzoltóságra.

A pályázati lehetőség évről évre biztosítja az egyesületek kiszámítható fejlődését, jelentős szerepet játszik abban, hogy folyamatosan erősödni tud az együttműködés a hivatásos és az önkéntes szervezetek között. A tűzoltó egyesületek 2022-ben csaknem 9 ezer 100 eseménynél támogatták a katasztrófavédelmi szervek munkáját.

Pályázni hagyományosan tűzoltási, műszaki mentési, ifjúságnevelési és hagyományőrzési tevékenységhez kapcsolódó működési és felhalmozási költségek finanszírozására, műszaki, technikai és informatikai fejlesztésre, valamint az önkéntesek oktatásának támogatására lehet. Támogatás nyerhető a többi között alkalmassági vizsgálatok költségeire, szertárépítésre és felújításra, EDR-rádiókra, védő- és technikai eszközökre éppúgy, mint tűzoltótechnika-kezelői vizsgára, gépjármű és technikai eszköz felújításra, vagy ifjúságneveléshez kapcsolódó kiadásokra. Az idei pályázaton is kérhető támogatás olyan tűzoltó védő- és technikai eszközökre, szívó- és nyomóoldali szakfelszerelésekre, kéziszerszámokra és egyéb felszerelésekre, amelyek egyébként nem szerepelnek a központi beszerzési körben, emellett továbbra is pályázhatnak az egyesületek utánfutó beszerzésére is.

A pályázat kiegészült a gépjárműadó elszámolásának lehetőségével, pályázhatóvá váltak a különböző felülvizsgálatokhoz kapcsolódó kiszállási díjak, és az egyesületek által megrendelt eszközök kiszállítási díja is. Az idei évtől a pályázható tételek között szerepel a vagyonbiztosítás, a szertárkarbantartáshoz kapcsolódó költségek, a tűzoltó-védőruha tisztításának költsége, valamint a hagyományőrző tevékenység körében a kocsifecskendő-felújítás és a csapatzászló-beszerzés, illetve -felújítás is.

Pályázni lehet természetbeni (BM OKF által beszerzett tűzoltó szakfelszerelések; EDR rádiók) és pénzbeli (működési költség; tűzoltóvédő- és technikai eszköz beszerzése; egyéb eszköz beszerzése; gépjármű és tűzoltótechnikai eszköz felújítása, javítása; szertárépítés, -felújítás) támogatásra. Egy egyesület csak egy pályázatot nyújthat be, az elnyerhető összeg kategóriánként eltérő.

A katasztrófavédelmi szervek az idei évben is kiemelt figyelmet fordítanak a pályázó szervezetek képviseleti jogosultságainak vizsgálatára, így a pályázatok beadása előtt különösen fontos ellenőrizni a vezető tisztségviselők bírósági nyilvántartás szerinti megbízási időtartamát, és szükség esetén megtenni a megfelelő intézkedéseket azok rendezésére.

A pályázati dokumentációkat az önkéntes tűzoltó egyesületeknek 2023. május 25-ig kell eljuttatniuk ahhoz a hivatásos tűzoltósághoz, amellyel az egyesületnek együttműködési megállapodása van. A beérkezett pályázatok elbírálása legkésőbb 2023. július 21-ig megtörténik.

A pályázati kiírások és a hozzátartozó mellékletek elérhetőek az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (www.katasztrofavedelem.hu) honlapján.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

AZ AGRÁRMINISZTERIUM MEGHOSSZABBÍTOTTA A TANYÁK FEJLESZTÉSÉRE KIÍRT PÁLYÁZATOT

Az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett, „Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései” című, rendkívül sikeres pályázati felhívását ismét meghosszabbította, így a támogatási kérelmek benyújtására 2023. október 1-ig van lehetőség – közölte Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető elmondta, az Agrárminisztérium elkötelezett a vidéki térségek falvaiban az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése, valamint az épített infrastrukturális eszközök kisléptékű fejlesztése iránt. A tanyákon élő természetes személyek az eddigi maximális 6,2 millió forint helyett immáron maximálisan 7,8 millió forint támogatásban részesülhetnek. Ezzel párhuzamosan emelkedett az egyes tevékenységek megvalósítására fordítható összeg is: a háztartási léptékű szennyvízkezelést, tisztítást-, ivóvízellátást végző rendszerek, vagy hálózatra kapcsolt villamos energia rendszer esetében maximum 6 millió forint támogatás igényelhető a jövőben, tette hozzá.

Nagy István felhívta a figyelmet, hogy szigetüzemű rendszerek kiépítése esetében a 6 millió forintos korlát nem értelmezendő, a támogatási összeg elérheti a 7,8 millió forintot is. A pályázati konstrukciónak köszönhetően már 3636 kérelem kapcsán összesen 14,61 milliárd forint támogatást ítéltek meg. A Kormány határozott célja, hogy a jövőben is, folyamatosan lehetőséget biztosítson az elszigetelten, a tanyákon élők és gazdálkodók életminőségének és helyzetének javítására – szögezte le a miniszter.

A pályázati felhívások részletei megtalálhatóak a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

ÚJABB 5 MILLIÁRDOS PÁLYÁZAT ÚT- ÉS JÁRDAFELÚJÍTÁSRA A FALVAKNAK

Újabb 5 milliárd forint összegű pályázatot írtak ki kistelepülések számára út-, járda- és hídfelújításra a Magyar Falu Program keretében hétfőn - mondta el a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos budapesti sajtótájékoztatóján.

Gyopáros Alpár ismertette: az ötezer főnél kisebb lélekszámú települések pályázhatnak vagy út-, illetve hídfelújításra 45 millió forintig, vagy járdafelújításra 10 millió forintig. A pályázatokat június 14-től július 14-ig lehet benyújtani, és várhatóan még nyár végéig elbírálják. A részletekről a kormany.hu, illetve a magyarfaluprogram.hu oldalon lehet tájékozódni. A kormánybiztos elmondta: a falusiak életminőségének javítása érdekében 2019 óta a Magyar Falu Program jelentős támogatást nyújt az otthonfejlesztés, az alapfokú oktatás és az egészségügyi ellátás terén, illetve a szociális szférában, de emellett nagy hangsúlyt kap a közlekedésfejlesztés is.

A falusi vasútállomások fejlesztésre 2019 óta 2 milliárd jutott. A falvakat összekötő alacsonyabb rendű állami utakból eddig összesen több mint 3700 kilométer újult meg, idén pedig még várhatóan 1000 kilométer, minderre összesen 278 milliárd forintot fordítanak. Az önkormányzati utak, hidak felújítására eddig mintegy 2800-an kaptak pályázati támogatást, 1300-an járdafelújításra, több mint 100 pályázó pedig kerékpárútra. Mindezek támogatása mintegy 80 milliárd forint, így a kistelepülések közlekedésnek fejlesztésére összesen már több mint 360 milliárd forintot költött a kormány a Magyar Falu Program keretében - mondta Gyopáros Alpár.

Forrás: www.kormany.hu (MTI)

A NEMZETI ÉRTÉKEK ÉS HUNGARIKUMOK NÉPSZERŰSÍTÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA

Május 22-től akár 3 millió forintra lehet pályázni a nemzeti értékek és hungarikumok népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására kiírt pályázat keretében.

A pályázat célja a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény szerinti települési, tájegységi, vármegyei nemzeti értékek, külhoni magyarság nemzeti értékei, ágazati értékek, kiemelkedő nemzeti értékek, valamint a hungarikumok megismertetése és népszerűsítése határon belül és külhonban. A pályázat kiemelt célja, hogy elősegítse a nemzeti értékek megőrzését a következő generációk számára, hogy mindennapjaik részévé váljanak, maradjanak.

A pályázati felületen 2023. május 8. napján 12.00 órától lehet a pályázati adatlapot elektronikusan kitölteni, illetve a mellékleteket feltölteni, azonban a pályázatok véglegesítésére, beküldésére csak 2023. május 22. napján 8.00 órától van lehetőség 2023. június 21. napján 23:59 percig.

A felhívás [itt](#) olvasható.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Pályázati hírek

ÁTADTÁK A LEGRANGOSABB TEHETSÉGSEGÍTŐI DÍJAKAT, A BONIS BONA – A NEMZET TEHETSÉGEIÉRT ELISMERÉSEKET

A kormány elkötelezett a tehetségek támogatása mellett - hangsúlyozta Hornung Ágnes, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára május 16-án, Budapesten, a Bonis Bona - A nemzet tehetségeiért, valamint a Tehetségbarát önkormányzat díj átadóján.

Az idén tíz éves „Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért” díj gálájának keretében 57 kiemelkedő hazai és határon túli pedagógus, szakember számára adott át díjakat a kiemelkedő tehetségsegítő munka elismeréseként Hornung Ágnes családokért felelős államtitkár, Nagy-Vargha Zsófia fiatalokért felelős helyettes államtitkár, valamint Sándor-Kovács Dóra, a Nemzeti Tehetség Központ ügyvezetője. Dr. Dukai Miklós önkormányzati államtitkár 6 települési önkormányzat számára nyújtotta át a Tehetségbarát Önkormányzat Díjat. Az ünnepi műsorban Boros Misi Junior Prima díjas, a Magyar Klasszikus Zene Ifjú Nagykövete díjas zongoraművész, az NTP 1 %-os kampányának idei védnöke és a tavalyi évben „Kiváló tehetséggondozó szervezet” díjat nyert Common Vibe együttes lépett fel.

Hornung Ágnes családokért felelős államtitkár az eseményen hangsúlyozta: Magyarország Kormánya elkötelezett a tehetségek támogatása mellett, hiszen a nemzet kiválóságai azok, akiken keresztül a jövő reménye a jelenben is megnyilvánul. Ezért közös nemzeti érdek és hosszú távú befektetés a fiatalok felkarolása, tehetségük kibontakoztatása.

Hozzáette: a kormány évről-évre kiemelt figyelmet fordít a tehetséggondozásra, a Nemzeti Tehetség Program keretében eddig közel 19 ezer projekt kapott támogatást mintegy 33 milliárd forint értékben, amelynek köszönhetően a Nemzeti Tehetség Program évente 300-350 ezer tehetséges magyar fiatalot segít az óvodás kortól egészen a fiatal felnőttkorig. Az államtitkár kiemelte: napjainkra több mint ezer Bonis Bona-díjas pedagógus, szakember és szervezet dolgozik a tehetségügyi területen, valamint a Tehetségbarát Önkormányzat Díjat eddig, az idei díjazottakkal együtt 42 esetben adtak át.

A tehetséggondozás területén nyújtható legrangosabb elismerés, a „Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért” díjat összesen négy egyéni kategóriában adták át: „**Kiváló tehetséggondozó**”, „**Kiváló tehetségfejlesztő**” és „**Kiváló tehetségsegítő**” elismerésben idén összesen ötvenen részesültek; **Életműdíjat** pedig hét szakember számára ítéltek meg. **Tehetségbarát Önkormányzat Díjjal** hat, a tehetséggondozást példaértékűen támogató települési önkormányzat tevékenységét ismerték el. Az egyéni kategóriákban a díjjal járó juttatás 400 ezer forintot jelent, az Életműdíjjal járó juttatás 1 millió forint, a Tehetségbarát Önkormányzatok pedig 1,5 millió forintot kapnak.

A 2013-ban alapított „Bonis Bona – A Nemzet Tehetségeiért” díj forrását 2023-ban is a **Nemzeti Tehetség Program (NTP)** biztosítja, a kitüntetések odaítélésének fő célkitűzése, hogy erkölcsi és anyagi elismerésben részesítse azokat a hazai és határon túli magyar, vagy magyarországi nemzetiségi szakembereket, akik munkájuk során kiemelkedően sokat tesznek a fiatalok tehetségének kibontakoztatásáért.

Az idei év díjazottjaival együtt az elmúlt tíz esztendőben eddig több mint 1000 alkalommal ítelték oda a Bonis Bona-elismerést. Köztük 42 szakembert Életműdíjjal jutalmaztak, illetve a díjazottak között közel 100 esetben határon túli szakember munkáját is elismerték. 2013 óta az idei díjazottakkal együtt 42 esetben adtak át Tehetségbarát Önkormányzat Díjat.

Ebben az évben a „Kiváló tehetséggondozó” kategóriában 120, a „Kiváló tehetségfejlesztő” kategóriában 101, a „Kiváló tehetségsegítő” kategóriában 115 érvényes jelölés érkezett. A jelöléshez két ajánló által készített közös felterjesztés volt szükséges. A díjazottak személyéről a szakmai előértékelés után a Pályázati Bizottság döntött. Az „Életműdíjban” olyan tehetséggondozó szakemberek részesültek, akik legalább 20 éves folyamatos, kiemelkedő és eredményes munkát végeztek versenyfelkészítés terén, illetve módszertanilag kimagasló színvonalú tehetséggondozó, tehetségfejlesztő vagy tehetségsegítő tevékenységet folytattak. Idén a 10 javaslatból 6 fő vehette át az Életműdíjat, valamint egy szakember posztumusz részesült az elismerésben.

Szintén az eseményen adták át a **Tehetségbarát Önkormányzat 2023 Díjakat** is, amelyre a települések maguk pályázhattak, és 23 érvényes jelölés érkezett. A díj azokat az önkormányzatokat ismeri el, amelyek alapvető feladataik ellátásán túl példaértékű módon járulnak hozzá a tehetséges fiatalok felkutatásához, támogatásához, hatékony együttműködések folytatva a tehetséggondozó szervezetekkel. A díjra két kategóriában lehetett pályázni: községek, városok önkormányzatai; illetve a megyei jogú városok és a fővárosi kerületek önkormányzatai. Az előbbi kategóriában négy, utóbbiban két önkormányzat kapott elismerést. Idén **Bakonysárkány, Dombóvár, Hajdúnánás, Orosháza,** illetve **Nagykanizsa és Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzata** vehette át a díjat.

Forrás: www.nemzetitehsegprogram.hu

ELSŐ HELYEZÉST ÉRT EL A "HOSSZULÉTRA" ÖNKORMÁNYZATI SZEMLÉLET PÁLYÁZATA

Ipolytölgyes Község Önkormányzata első helyezést ért el "Hosszúlétra" önkormányzati szemlélet című pályázatával a nemzetközi zsűri által kiválasztott SozialMarie társadalmi innovációk versenyében. A TÖOSZ Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program pályázatán 2021-ben szintén első helyezést elért program megálmodója, Radnai Bertalan május 1-jén, Bécsben vehette át az elismerést.

Dr. Gyergyák Ferenc TÖOSZ főtitkár gratulál Radnai Bertalannak a D-Care Lab Budapest innovációs laboratórium workshopján

Mint a SozialMarie internetes oldalán olvasható: a díj idei első helyezettje a magyarországi Hosszúlétra önkormányzati szemlélet projekt. A projekt a magántulajdon helyett a szolidaritáson és fenntarthatóságon alapuló helyi gazdaságot erősíti. Ipolytölgyesen, egy Pest vármegyei faluban kevés az elérhető szolgáltatás. A helyzet javítása érdekében a polgármester elindította a "Hosszúlétra" programot a helyi lakosok számára elérhető közösségi alapú szolgáltatásokkal.

A helyi önkormányzat ingyenesen és kisebb hozzájárulás ellenében kölcsönöz eszközöket a gazdálkodáshoz, a takarításhoz, az ápoláshoz vagy épp a kertészkedéshez. Ezeket az eszközöket a legtöbb embernek túl drága vagy lehetetlen lenne beszerezni. Az eszközök megosztásával nemcsak pénzt lehet megtakarítani, hanem környezetvédelmi szempontból is hasznos. A megközelítés bárhol könnyen adaptálható - néhány szolgáltatással lehet kezdeni, és idővel több eszközre is ki lehet terjeszteni. A „Hosszúlétra” jó példa a megosztáson alapuló gazdaság pozitív hatásaira.

Forrás: Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (www.toosz.hu)

ÚJABB KIEMELKEDŐEN CSALÁDBARÁT HELYEK KAPTAK ELISMERÉST

Pénzügyintézet, közlekedési vállalat és rendőrkapitányság is szerepel a Kiemelkedően Családbarát Hely idei díjazottjai között. Az ünnepélyes eseményen átadott elismeréseket összesen 13 cég, szervezet, valamint önkormányzat vehette át.

A Családbarát Magyarország Központ Védjegy Gálájának résztvevőit elsőként Csák János, kultúráért és innovációért felelős miniszter videóüzenetben köszöntötte, melyben hangsúlyozta, a kormány számára kiemelten fontos, hogy Magyarországon minél több család, valamint minél több családbarát munkahely, vállalkozás és intézmény legyen. Hozzátette, egy vállalatvezetőnek vagy egy vállalkozónak sokkal könnyebb a helyzete, ha szilárd családi háttér áll mögötte, és azok a cégek valamint intézmények, amelyek figyelembe veszik a munkavállalók és családjuk igényeit, sokkal sikeresebbek lehetnek a piacon, mint versenytársaik. Harmonikus együttműködést mindenhol ki lehet alakítani, melyet a mostani díjazottak is példamutatóan bizonyítottak. Hornung Ágnes, a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára gratulált az elismert szervezetek képviselőinek, majd beszédében kitért arra, hogy amikor hazánk több mint egy évtizeddel ezelőtt végrehajtotta a családbarát fordulatot, a kormány kiemelt céljai között szerepelt, hogy Magyarországnak előre kell lépnie a családok támogatásának területén is. Azóta több mint 30 elemmel bővült a családtámogatások köre. Ezeknek az intézkedéseknek a jelentős része azt segíti, hogy a gyermeket nevelő vagy gyermeket tervező szülőknek ne kelljen a család és karrier között választaniuk. Dr. Szuromi-Kovács Ágnes a Családbarát Magyarország Központ ügyvezetője arra biztatta a családbarát szervezetek vezetőit, hogy védjegyes munkáltatóként fejlesszék a tanúsításban érintett területeket, gondoljanak arra, hogy mit tudnak tenni azért, hogy öt év múlva visszanezve büszkéik lehessenek majd az elért eredményekre.

A Kiemelkedően Családbarát Hely díjakat az ezer munkavállaló feletti kategóriában a dm Kft., a Magyar Közút Nonprofit Zrt., a Magyar Nemzeti Bank, valamint a Richter Gedeon Nyrt. nyerte el.

A száz és ezer munkavállaló közötti kategóriában a DKV Debreceni Közlekedési Zrt., a Fundamenta-Lakáskassza Zrt., továbbá a Mezőkövesdi Rendőrkapitányság képviselői vehették át az elismerést.

A száz munkavállaló alatti kategóriában pedig az Alfaseed Kft., a Herbow International Zrt. és a Solar360 Áramtermelő Kft. kapott díjat.

Partneri tagszervezetekkel közösen is adtak át Kiemelkedően Családbarát Hely díjakat. A Családbarát Magyarország Központtól, valamint a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségétől Alsómocsolád Község Önkormányzata; a Gépjármű Márkakereskedők Országos Szövetségétől a SIPOS Kft.; a Magyar Bankszövetségtől pedig az OTP Bank Nyrt. vezetői vehették át az elismerést.

2019 óta a Családbarát Hely védjegy tanúsítvány program Családbarát Munkahely kategóriájában 950, Családbarát Szolgáltatóhely kategóriában 1 250, vagyis összesen 2 200 szervezetet auditáltak sikerrel, köztük kis-, közép- és nagyvállalatokat, költségvetési szerveket. A minősített munkahelyek családbarát intézkedéseinek előnyeit e szervezeteknél összesen már több mint 310 ezer munkavállaló élvezheti.

Forrás: www.kormany.hu (KIM)

BÖLCSŐDEFEJLESZTÉSI PROGRAM

A bölcsődefejlesztési program 2018-as kezdete óta összesen 10,8 milliárd forintot biztosított a kormány bölcsődefejlesztésre. A program keretében eddig hat körben született döntés, amelynek köszönhetően 73 önkormányzat mindösszesen 10 798 519 608 forint központi költségvetési támogatásból összesen 1240 bölcsődei férőhely (113 bölcsődei csoport) létrehozását valósíthatja meg.

A kormány továbbra is kiemelt prioritásként kezeli a családok támogatását, a családokat támogató intézkedéseket az elhúzódó válság ellenére is fenntartjuk. A gyermeknevelést közvetlenül segítő családi adórendszer, az otthonteremtési program és a kapcsolódó állami támogatások, a kamattámogatások mellett a rezsivédelem is azt a célt szolgálja, hogy megvédjük a magyar családokat.

A pályázat legutóbbi fordulójában hozott döntés [itt](#) elérhető

Forrás: www.kormany.hu, Pénzügyminisztérium

FOLYTATÓDIK A NEMZETISÉGEKKEL 12 ÉVE ELKEZDETT MUNKA

A gazdasági nehézségek ellenére a kormány folytatja a nemzetiségi önkormányzatokkal és szervezetekkel 12 éve elkezdett munkát - közölte Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára május 19-én, Budapesten, a Pro Cultura Minoritatum Hungariae Díjak átadásán.

Az elismerésben tizenhárom olyan, Magyarországon elismert nemzetiséghez tartozó, kiemelkedő tevékenységet végző személyiség, illetve szervezet részesült, aki, vagy amely munkásságával hozzájárul a Kárpát-medence népeinek együttéléséhez.

A Bolgár Művelődési Házban tartott ünnepségen Soltész Miklós köszöntőjében hangsúlyozta: folytatódnak a megkezdett beruházások, csaknem száz intézmény kapott segítséget, az energetikai, intézményfenntartói célokra kiírt pályázattal megközelítőleg 300 jelentkezőt támogatnak.

A kormány segíti továbbá a civil szervezetek közösségépítő munkáját, kulturális tevékenységét, anyaországi táboroztatását - tette hozzá.

Soltész Miklós kiemelte: nagyon fontos a fiatalok, a fiatal közösségek támogatása, mert ők lesznek azok, aki a jövő kisebbségi közösségeit vezetik majd.

Az idén díjat kapott Kusev Nikola, a Bolgár Országos Önkormányzat képviselője, a Csávolyi Bunyevác Horvát Kultúrkör, Pászt Patrícia, a Krakkói Magyar Centrum megalapítója és igazgatója, Czehmann István zenész, a Stefans Kapelle formáció megalapítója, Kovács Bálint, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Armenológiai Tanszékének alapítója és vezetője, Petrusán György, a szegedi egyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolája Román Nyelv és Irodalom Tanszékének volt vezetője.

Ugyancsak elismerést vehetett át egy testvérpár, Bán Mária és Bán Anna a ruszin nemzetiségi hagyományokat bemutató előadói tevékenységéért, Osztóics Péter a szerb ortodox építészet és kultúra érdekében vállalt munkájáért, Szabóné Tóth Katalin Zsuzsanna a szlovák nyelv és néptánc oktatásában, színházszervezésben vállalt szerepéért, a Magyarországi Szlovének Szövetsége Szentgotthárdi Kamarakórusa, Szofilkanics Judit ukrán nyelvtanár, tankönyvszerző, valamint Soósné Bada Márta a roma nemzetiséget bemutató képeivel elért sikereiért.

Díjban részült továbbá a roma hagyományok és könnyűzene népszerűsítéséért Grófo-Kozák László, aki édesapja mellett 2006-ban kezdett el énekelni; sikerét mutatja, hogy a Nézését meg a járását című dal 11 nyelven dupla platinalemez lett - írták a méltatásban.

Forrás: www.kormany.hu (MTI)

Folyóiratunk aktuális és korábbi számai elérhetők a kormányzati portálon (www.kormany.hu → Közérdekű adatok és információk → Dokumentumtár keresője → Hirdetmények, közlemények).

The screenshot shows the 'DOKUMENTUMTÁR' (Document Repository) search page on the Hungarian Government Portal. The header includes the Hungarian coat of arms, the text 'MAGYARORSZÁG KORMÁNYA', and navigation links for 'GAZDASÁGI ÚJRAINDÍTÁS' and 'KÜZDELEM A VÍRUS ELLEN'. The main heading 'DOKUMENTUMTÁR' is centered in a blue banner. Below this, there are four search filters: 'Szűrés forrás szerint' (Filter by source), 'Szűrés a dokumentum típusa szerint' (Filter by document type), 'Szűrés kezdő dátum szerint' (Filter by start date), and 'Szűrés végső dátum szerint' (Filter by end date). A search bar contains the text 'önkormányzati hírlevél' (local government newsletter), which is circled in red. To the right of the search bar is a yellow button labeled 'KERESÉS' (Search). Below the search bar, it says 'Találatok száma: 1 db' (Number of hits: 1). At the bottom, there is a list of results. The first result is from the 'Belügyminisztérium' (Ministry of Interior) and is titled 'Hirdetmények, közlemények' (Announcements, statements), which is also circled in red.

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127

*Melléklet – Nyomtatványok a Belügyminiszteri elismerés adományozásának
kezdemenyezéséhez*

25. melléklet a 37/2012. (VIII. 2.) BM rendelethez⁹

KEZDEMÉNYEZÉS

.....
miniszteri elismerésre

NÉV:

rendfokozat:

besorolás szerinti rendfokozat:

Születési név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Szolgálati helye/Munkahelye:

Beosztása:

Foglalkoztatási jogviszony kezdete:

Lakcíme:

Elérhetősége (mobilszám és e-mail-cím):

Korábbi miniszteri elismerés időpontja:

Az elismerés átadásának javasolt időpontja:

INDOKOLÁS:

* Az elismerésre kezdeményezettel összefüggésben a belügyminiszter által alapított az egyes elismerésekről szóló 37/2012. (VIII. 2.) BM rendelet 55. § (1) bekezdés a)-d) pontjában rögzített kizáró ok nem áll fenn.

Dátum

munkáltató

Dátum

kezdeményező aláírása

* A hivatkozott kizáró ok tekintetében foglalkoztatott esetén a munkáltatói jog gyakorlója tesz nyilatkozatot, egyéb esetben nem kell kitölteni!

⁹ Módosította: 51/2014. (XI. 26.) BM rendelet 16. § j).

26. melléklet a 37/2012. (VIII. 2.) BM rendelethez¹⁰

Nyilatkozat

Alulírott,

1. hozzájárulok ahhoz, hogy a miniszteri elismerés adományozását előkészítő eljárásban a Belügyminisztérium személyügyi hivatali egysége, valamint a vízügyi elismerések esetében a szakmai kuratórium, a Magyarországi Falumegújítási Díj esetében a Falumegújítási Szakértői Bizottság, a Bűnmegelőzésért Emlékérem esetében a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács titkársága természetes személyazonosító adataimat (név, születési hely, születés dátuma, anyja neve), lakcím adataimat, valamint az adományozásra irányuló javaslat megalapozásához szükséges személyes adataimat nyilvántartsa.

2. Kijelentem, hogy velem szemben a belügyminiszter által alapított elismerésekről szóló 37/2012. (VIII. 2.) BM rendelet 55. § (1) bekezdés a)-d) pontjában rögzített kizáró ok nem áll fenn.

3. Elismerésben részesítem esetére hozzájárulok nevemnek a Hivatalos Értesítőben, valamint a minisztérium honlapján való közzétételéhez.

Dátum

elismerésre javasolt aláírása

¹⁰ Módosította: 51/2014. (XI. 26.) BM rendelet 16. § ka), kb).